

Коринтликларға «2»

Расул Павлус Коринт шәһиридики җамаәткә язган иккинчи мәктүп

¹ Худаниң ирадиси билән бекитилгән, Мәсиһ Әйсаниң расули мәнки Павлус вә қериндаш болған Тимотийдин Коринт шәһиридә туруватқан, Худаниң җамаитигә вә шуниңдәк пүткүл Ахая өлкисидики барлиқ муқәддәс бәндиләргә салам!■

² Атимиз Худа һәм Рәб Әйса Мәсиһтин силәргә меһришәпкәт вә хатирҗәмлик болғай!■

³ Рәббимиз Әйса Мәсиһниң Атиси, рәһимдиллиқларниң егиси Ата, барлиқ риғбәт-тәсәллиниң Егиси болған Худаға тәшәккүр-мәдһийә оқулғай!■

⁴ Биз учриған һәр қандақ жапа-мушәққәттә У бизгә риғбәт-тәсәлли бериватиду, шуниң билән биз Худа тәрипидин риғбәтләндрүлгән болуп У йәткүзгән риғбәт-тәсәлли билән һәр қандақ башқа жапа-мушәққәткә учриғанларға риғбәт-тәсәлли берәләйдиған болдуқ.■

⁵ Чүнки, Мәсиһниң азап-оқубәтлири биз тәрәпкә ешип ташқандәк, Мәсиһ арқилик болған риғбәт-

■ **1:1** Фил. 1:1. ■ **1:2** Рим. 1:7; 1Кор. 1:3; Әф. 1:2; 1Пет. 1:2.

■ **1:3** Әф. 1:3; 1Пет. 1:3. ■ **1:4** 2Кор. 7:6.

тәсәллимизму ешип ташиду. □ ■

6-7 Амма биз жапа-мушәққәттә қалсақму бу силәрниң риғбәт-тәсәлли вә нижат тешииңлар үчүн болиду; булар силәрниң биз тартқан азап-оқубәтләргә охшаш азап-оқубәтләргә чидишиңлар билән силәрдимү һасил қилиниду; биз риғбәт-тәсәлли тапсақму у силәрниң риғбәт-тәсәллириңлар вә нижатиңлар үчүн болиду; шуңа бизниң силәргә бағлиған үмүтүмиз мустәһкәмдур; чүнки силәр азап-оқубәтләрдin ортақ несивилик болсаңлар, охшашла риғбәт-тәсәллидин ортақ несивилик болисиләр дәп билимиз. □ ■

□ **1:5** «Мәсиһниң азап-оқубәтлири биз тәрәпкә ешип ташқандәк, Мәсиһ арқилиқ болған риғбәт-тәсәллимизму ешип ташиду» — «Мәсиһниң азап-оқубәтлири» болса бәлким Павлус вә бурадәрлириниң Мәсиһгә бағланғанлиғи түпәйлидин учриған зиянкәшликни көрситиду. Амма Павлус бу ишларни Худадin кәлгән, бир хил имтияз вә бәрикәт сүпитидә қарайду. «Филиппилиқларға» болған «қошумчә сөз»имиздә «Мәсиһниң азаплириға болған сирдаш-һәмдәмлик» тоғрилиқ сөзимизнимү көрүң. ■ **1:5** Зәб. 33:20; 93:19. □ **1:6-7** «Амма биз жапа-мушәққәттә қалсақму бу силәрниң риғбәт-тәсәлли вә нижат тешииңлар үчүн болиду; булар силәрниң биз тартқан азап-оқубәтләргә охшаш азап-оқубәтләргә чидишиңлар билән силәрдимү һасил қилиниду» — расул Павлус һәрдайим өзи тартқан азап-оқубәтләр башқиларда тәсәлли-риғбәт вә нижат һасил қилиду, дәп қарайду. Шуниң билән у дайим азап-оқубәтләрни бир хил бәхит вә имтияз сүпитидә разилиқ билән қобул қилатти. «Филиппилиқларға» болған «қошумчә сөз»имиздә «Мәсиһниң азаплириға болған сирдаш-һәмдәмлик» тоғрилиқ сөзимизнимү көрүң. «биз риғбәт-тәсәлли тапсақму у силәрниң риғбәт-тәсәллириңлар вә нижатиңлар үчүн болиду» — мошу сөзләр бәзи кона көчүрмиләрдә тепилмайду. «шуңа бизниң силәргә бағлиған үмүтүмиз мустәһкәмдур» — расул, Коринттики қериндашлирим азап-оқубәтни көрсилә, бәлким етиқаттин таниду, дегән әнсирәштин халий болдум, демәкчи. ■ **1:6-7** 2Кор. 4:17.

8 Чүнки, и қериндашлар, силәрниң Асияда дуч кэлгән жапа-мушәққәттин хәвәрсиз жүрүшүңларни халимаймиз; у вақитларда биз чидиғусиз еғир бесимға дуч кәлдуқ, һәтта һаятниң өзидин үмүт үзгидәк болған едуқ. ■

9 Амма өзимизгә әмәс, бәлки өлгәнләрни тирилдүргүчи Худаға тайинишимиз үчүн қәлбимиздә өлүмгә мәһкүм қилинғандәк жүрәттүқ. □ ■

10 У бизни бундақ дәһшәтлик бир өлүмдин қутқузған вә һазир қутқузмақта, вә бизни йәнила қутқузиду, дәп униңға үмүт бағлидуқ; ■

11 силәрму буниңда һәм биз үчүн дуа-тилавәтләр билән мәдәт бериватисиләр; шундақ қилип талай адәмләрниң вәстиси арқилиқ бизгә көрситилгән илтипат түпәйлидин талай адәмләр Худаға рәхмәтләр ейтидиған болиду. ■

Павлусниң зиярәтни кәйнигә сүрүши

12 Чүнки пәхримиз, йәни вижданимизниң гувалиғи шуки, Худаниң алдида сап нийәтләр вә сәмимийлик билән (инсаний парасәт билән әмәс, бәлки Худаниң меһри-шәпқити билән) биз бу дуняға нисбәтән вә болупму силәргә нисбәтән өзимизни тутувалидиған болдуқ.

13-14 Чүнки силәргә язғинимиз оқуялайдиған вә тонуп йетәләйдиғандин башқа һеч нәрсә әмәс; лекин мән силәрниң бизни қисмән тонуп йәткиниңлар бойичә Рәб Әйсаниң күнидә силәр бизниң пәхримиз болидиғиниңлардәк бизләрниму

■ **1:8** Рос. 19:23. □ **1:9** «Амма өзимизгә әмәс,...» — башқа бир хил тәржимиси: «Дәрвәқә, өзимизгә әмәс...». ■ **1:9** Йәр. 17:5, 7. ■ **1:10** 1Кор. 15:31. ■ **1:11** Рим. 15:30; 2Кор. 4:15; Фил. 1:19.

силәрниң пәхриңлар болиду дәп бизни толук тонуп йетишиңларни үмүт қилимән. □

15 Шуниң билән мошундақ ишәштә болуп мән әслидә иккинчи қетим силәргә меһри-шәпқәтни йәткүзүшкә авал силәрниң қешиңларға бармақчидим; □ ■

16 йәни, қешиңлардин Македонийәгә өтүп, андин Македонийәдин йәнә қешиңларға келишни, шундақла силәр тәрипиңлардин Йәһудийә өлкисигә узитилишимни үмүт қилған едим.

17 Мәндә шундақ нийәт болғанда, мән уни йениклик билән қарар қилғанму? Мән нийәт қилғанда, мәндә «әтлик» кишиләрдикидәк: бирдәм «бәрһәк, бәрһәк»

□ **1:13-14** «Чүнки силәргә язғинимиз оқуялайдиган вә тонуп йетәләйдигандин башқа һеч нәрсә әмәс; лекин мән силәрниң бизни қисмән тонуп йәткениңлар бойичә Рәб Әйсаниң күнидә силәр бизниң пәхримиз болидигиниңлардәк бизләрниму силәрниң пәхриңлар болиду дәп бизни толук тонуп йетишиңларни үмүт қилимән» — Коринтликларниң көпинчисиниң Павлус вә Тимотийни чүшәнмигән йәрлири тола еди. Мошу йәрдә Павлус өзиниң «улардин мустәқил» тәкәббур адәм әмәслигини уларға көрситип ригбәтләндүриду. Павлус өзини уларниң дуа-тилавәтлиригә еһтияжлик, дәйду (12). Шуңа «Рәб Әйсаниң күни» (дунияға қайтиш күни)дә уларниң Павлус һәм Тимотийдә болған төһписи көрүлиду (демәк, шу күнидә «бизләрму силәрниң пәхириңлар болимиз»). □ **1:15** «авал силәрниң қешиңларға бармақчидим» — «авал» бәлким «Македонияға бериштин авал» дегән мәнидә (16-айәт, «1Кор.» 16:5-6, «2Кор.» 2:12ни көрүң). ■ **1:15** 1Кор. 16:5.

вә бирдәм «яқ, яқ» дейиш барму? □

18 Амма Өз сөзидә турғинидәк, бизниң силәргә ейтқан сөзимиз бирдәм «бәрһәк» вә бирдәм «яқ» болмайду; ■

19 Чүнки биз (мән вә Силванус вә Тимотий)ниң араңларда жакалиқинимиз — Худаниң Оғли, Әйса Мәсиһ, бирдәм «бәрһәк» вә бирдәм «яқ» әмәстур; бәлки Униңда «бәрһәк»ла бардур. □

20 Чүнки Худаниң қанчилик вәдилири болушидин қәтһинәзәр, улар Униңда «бәрһәк»тур, вә биз арқилиқ Униңдиму Худаға шан-шәрәп кәлтүридиған «Амин» бардур. □

21 Әнди бизләрни силәр билән биллә Мәсиһдә чиң турғузғучи болғини һәм бизни мәсиһлигини болса

□ **1:17** «Мәндә шундақ нийәт болғанда, мән уни йениклик билән қарар қилғанму?» — Павлусниң бу ой-нийити әмәлгә ашурумған еди. Шуңа Коринтликларниң бәзилири уни «тутами йоқ адәм» дәп әйипләйтти. «мән нийәт қилғанда, мәндә «әтлик» кишиләрдикидәк: бирдәм «бәрһәк, бәрһәк» вә бирдәм «яқ, яқ» дейиш барму?» — ««әтлик» кишиләрдикидәк» дегән немә мәнәси? «әтлик» болса инсанларниң адәттә ишәшлик әмәслигини, уларға таянмаслиқ керәклигини, уларниң қарғуларчә иш қилидиғанлигини көрситиду. «Римликларға»дики «әт» тоғрилиқ «кириш сөз»имизни көрүң. ■ **1:18** Мат. 5:37; Яқ. 5:12. □ **1:19** «Силванус» — шүбһисизки, Инжілдики башқа йәрләрдә «Силас» шәклидә учрайду (мәсилән, «Рос.» 18:5). □ **1:20** «Чүнки Худаниң қанчилик вәдилири болушидин қәтһинәзәр, улар Униңда «бәрһәк»тур, вә биз арқилиқ Униңдиму Худаға шан-шәрәп кәлтүридиған «Амин» бардур» — «Амин» дегән сөз дуаға, мәлум арзу-тиләккә яки мәлум вәз-тәлимгә «Шундақ болғай, Худайим!», «Қошулдум!» дегән мәнини билдүриду.

Худадур. □

22 У йәнә үстимизгә мөһүр бесип, қалбимизгә Өз Роһини «капаләт» болушқа ата қилди. □ ■

Расул Павлусниң уларни йоқлап беришини кечиктүргәнлигиниң сәвәви

23 Амма Худани өз женимға гувачи болушқа чақиримәнки, Коринтқа теги бармиғанлиғимниң сәвәви көңлуңларни аяш үчүн еди. ■

24 һәргиз өзимизни иман-етиқатиңлар үстигә һөкүм сүргүчиләрмиз, демәк, бәлки силәрниң шат-хурамлиғиңларни ашурушқа силәргә

□ **1:21 «бизләрни силәр билән биллә Мәсиһдә чиң турғузғучи болғини һәм бизни мәсиһлигини болса Худадур»** — «мәсиһлиниш» яки «мәсиһ қилиниш»ниң умумий мәнәсини чүшиниш үчүн Тәврат «Йәш.» 61:1дики изаһатни вә «Тәбирләр»ниму көрүң. Рәб Әйсә Мәсиһ хизмитини ада қилиш үчүн Муқәддәс Роһ билән «мәсиһ қилинип» күчәйтилгәндәк, һәр бир етиқатчи охшашла Муқәддәс Роһни қобул қилғинида, Худа бизгә тапшурған хизмәтни ада қилиш үчүн Униң Роһи (Муқәддәс Роһ) биләнму «мәсиһ қилиниду», шундақла Роһта күчәйтилгән болиду. □ **1:22 «У йәнә үстимизгә мөһүр бесип...»** — (Муқәддәс Роһ билән) «мөһүр бесиш» тоғрилиқ «Әфәсуслуқларға»дики «қошумчә сөз»имизни көрүң. Муқәддәс Роһниң Өзи Худаниң Өзигә тәвә болған адәмлириниң үстигә: «Мениңкидур» дәп басқан егидарчилик мөһүриду. **«қалбимизгә Өз Роһини «капаләт» болушқа ата қилди»** — «Өз Роһи» грек тилида пәқәт «Роһ» билән ипадилиниду. «Капаләт» тоғрилиқ; — бу әйәт төвәндики һәқиқәтләрни көрситиду: — (1) ишәнгүчиләрниң «толуқ мирас»ни егиливалғичә, Муқәддәс Роһ һәр бир ишәнгән адәмниң қалбидә туруп униңға бу мирасини тетитип, вужудида мирасниң һәқиқәт экәнлигини испатлап бериду. (2) йәнә келип, Муқәддәс Роһниң ишәнгүчиниң қалбидә турғанлиғиниң өзи униң кәлгүсидә бу мирасқа чоқум еришидиғанлиғиға Худаниң Өз капалитиду. ■ **1:22 Рим. 8:16; 2Кор. 5:5; Әф. 1:13; 4:30.** ■ **1:23 Рим. 1:9; 9:1; 2Кор. 11:31; Гал. 1:20; Фил. 1:8; 1Тес. 2:5; 1Тим. 5:21; 2Тим. 4:1.**

һәмкарлашқучилармиз; чўнки силәр етиқат арқилиқла мәзмут турисиләр. ■

2

¹ Лекин мән ичимдә, қешиңларға барсам йәнә азар елип бармаймән дегән қарарға кәлдим.□

² Чўнки әгәр мән силәргә азар бәрсәм, мениң түпәйлимдин азар йегәнләрдин башқа қайсибири мени шатландуралисун?

³ Мән әсли мени шатландуруши тегишлик болғанлардин әксичә азар йәп қалмай дегән мәхсәттә шу хәтни яздим; чўнки мениң шатлиғим силәр һәммиңларниңму шатлиғидур дәп силәр һәммиңларға ишәш бағлидим.□ ■

⁴ Чўнки әлидә өзүм еғир азап ичидә қәлбимдики дәрд-әләмдин көп көз яшлиримни төккүзүп туруп силәргә шу хәтни язған едим; мәхситим силәргә азар бериш әмәс, бәлки силәргә чоңқур бағланған, ешип ташқан муһәббитимни билишиңлар үчүн еди.

Гунакарни қайтидин қобул қилиш

■ **1:24** 1Пет. 5:3. □ **2:1** «лекин мән ичимдә, қешиңларға барсам йәнә азар елип бармаймән дегән қарарға кәлдим» — бу жүмлидин көримизки, Павлусниң иккинчи қетим уларниң йениға бериши иккила тәрәпкә еғир, азарлиқ иш еди. «Ичимдә ... қарарға кәлдим» дегән сөз бәлким пәқәт уларни дәп әмәс, бәлким «өзүмгиму азаплиқ болмисун» дәп шундақ қарар қилдим, дәп пуритиду. □ **2:3** «Мән әсли мени шатландуруши тегишлик болғанлардин әксичә азар йәп қалмай дегән мәхсәттә ушбу хәтни яздим» — «шу хәт» болса «кириш сөз»имиздә ейтқинимиздәк, «Коринтликларға (1)» әмәс, бәлки униңдин кейинки йәнә бир хәтни көрситиду. ■ **2:3** 2Кор. 8:22; Гал. 5:10.

5 Амма бирәрсин азар йәткүзгән болса, униң азар йәткүзгини мән әмәс дәймән, у бәлки мәлум дәрижидә (бу ишни зиядә еғир қилғум йоқ) һәммиңларға азар йәткүзди.

6 Бундақ адәмниң көпинчиңлар тәрипидин тәнбиһләнгини йетәрликтур; □ ■

7 Шуңа һазир әксичә, силәр униңға меһри-шәпқәт көрситип риғбәт-тәсәлли беришиңларға тоғра келиду; болмиса бундақ бир киши бәлким ғайәт зор дәрә-әләмдин өзини йоқитишиму мүмкин.

8 Шуңа мән силәргә униңға муһәббетиңларни испатлишиңларни жекиләймән.

9 Шу хетимни йәнә бир мәхсәттә, йәни силәрниң һәммә ишларда итаәтмән яки итаәтмән әмәслигиңларни синап билишим үчүн яздим. □

10 Лекин силәр қайсибирини мәлум иш үчүн кәчүрүм қилған болсаңлар, мәнму һәм уни шундақ қилған болимән; мәнму мәлум бир ишни кәчүрүм қилғинимда (бирәр ишни кәчүрүм қилған болсам), мән силәрни дәп Мәсиһниң һозурида шундақ

□ **2:6** «Бундақ адәмниң көпинчиңлар тәрипидин тәнбиһләнгини йетәрликтур» — бәзи алимлар «бундақ адәм»ни Павлус биринчи хетидә алаһидә әйиплигән киши («1Кор.» 5-бап) дәп қарайду. Бизниңчә болса у кейинки, көп адәмләргә «азар бәргән», «зиян-зәхмәт қилғучи» йәнә бир киши еди (7:12 вә «кириш сөз»имизниму көрүң). ■ **2:6** 1Кор. 5:3. □ **2:9** «Шу хетимни йәнә бир мәхсәттә, йәни силәрниң һәммә ишларда итаәтмән яки итаәтмән әмәслигиңларни синап билишим үчүн яздим» — «һәммә ишларда итаәтмән яки итаәтмән әмәслигиңлар»: Павлус уларниң өзигә итаәтмән болуши әмәс, бәлки Худаниң униң арқилиқ кәлгән сөзигә итаәтмән болушини халайтти, әлвәттә.

қилдим. □

11 Шунинң билән Шәйтан биздин һеч үстүнлүккә еришәлмәйду; чүнки биз униң һейлә-микирлиридин бехәвәр әмәсмиз. □

12 Әнди Мәсиһниң хуш хәвирини жақалашқа Троас шәһиригә кәлгинимдә вә шундақла Рәб тәрипидин пурсәт ишиги маңа ечилғини билән, □ ■

13 қериндишим Титусни тапалмиғиним түпәйлидин роһум арам тапмиди; шунинң билән мән шу йәрдикиләр билән хошлишип, Македонийәгә сәпәр алдим. □

14 Амма бизни Мәсиһдә һемишә тәнтәнә билән ғалипанә башлайдиған, биз арқилиқ һәр йәрдә Өзигә дост тартқучи хушпурақни чачқучи Худаға

□ **2:10** «мәнму мәлум бир ишни кәчүрүм қилғинимда ... мән силәрни дәп Мәсиһниң һозурида шундақ қилдим» — «Мәсиһниң һозурида»: башқа бир хил тәржимиси «Мәсиһниң вужудида» яки «Мәсиһниң шәхсийитидә» (демәк, Мәсиһниң орнида яки Мәсиһниң намида). Буниң вә тәржимимизниң мәнаси арисидә чоң пәриқ йоқ. □ **2:11** «Шунинң билән Шәйтан биздин һеч үстүнлүккә еришәлмәйду; чүнки биз униң һейлә-микирлиридин бехәвәр әмәсмиз» — бу айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң.

□ **2:12** «шундақла Рәб тәрипидин пурсәт ишиги маңа ечилғини билән...» — грек тилида «шундақла Рәбдә пурсәт ишиги маңа ечилғини билән...». ■ **2:12** Рос. 16:8. □ **2:13**

«қериндишим Титусни тапалмиғиним түпәйлидин роһум арам тапмиди; шунинң билән мән шу йәрдикиләр билән хошлишип, Македонийәгә сәпәр алдим» — зор мүмкинчилиги барки, Титус

Коринттики қериндашларниң хәвирини елип кәлмәкчи болған, лекин теһи Троасқа кәлмигәнлиги үчүн, Коринтликларниң ғемини йәватқан Павлус Троаста турғинида көңли арам тапмиди. Гәрчә хуш хәвәрни жақалашқа «пурсәт ишиги ечилған» болсиму, у униңдин (вақтинчә) пайдиланмай Коринтликларниң хәвирини биливелиш үчүн Титусни издәп у йәрдин кәтти. Бир жилдин кейинму Троастики бу «пурсәт ишиги» теһи очуқ турған болса керәк («Рос.» 20:6).

тәшәккүр! □ ■

15 Чүнки биз Худаға йәткүзүливатқан Мәсиһниң хушпуриғидурмиз, һәм қутқузулуватқанлар арисидә һәм һалакәткә кетиватқанлар арисидә шундақмиз;

16 кейинкиләргә өлүмгә болған өлүмниң пуриғи, алдинқиларға һаятлыққа болған һаятлықниң пуриғидурмиз; әнди мошундақ ишларниң һөддисидин ким чиқалайду? □ ■

17 Чүнки биз көп кишиләрниң қилғинидәк Худаниң калам-сөзини сода-сетиқ иши қилмаймиз; әксичә биз сәмимийлик билән Худа алдида Худадин *әвәтилгәнләр* сүпитидә Мәсиһдә сөзләймиз.

3

Йеңи әһдиниң хизмәткарлири

1 Биз йәнә өзимизни тәвсийә қилғили туруватамдуқ? Яки башқа бәзиләргә керәк болғандәк, силәргә йезилған яки силәр язған тәвсийинамиләр бизгә керәкму? ■

□ **2:14** «Амма бизни Мәсиһдә һемишә тәнтәнә билән ғалипанә башлайдиған... Худаға тәшәккүр!» — «ғалипанә башлайдиған» грек тилидики бу сөз адәттә сәрдар яки падиша эәпәр қучқан қошунини шәрәплик, тәнтәнилик жүрүштә өз жутиға башлайдиғанлиғини ипадиләйду. ■ **2:14** Кол. 1:27. □ **2:16** «кейинкиләргә өлүмгә болған өлүмниң пуриғи, алдинқиларға һаятлыққа болған һаятлықниң пуриғидурмиз» — буниң мәнәси бәлким шундақки: — «һалакәткә кетиватқанлар» болса, «роһий өлүм»дә туриду; уларниң шу хәтәрлик әһвалини Худаниң адәмлири уларға пуритиду; мәңгүлүк һаятлықни тепиватқанларға болса, Худаниң адәмлири уларға мәңгүлүк һаятниң хушбуйини, һәқиқәт екәнлиғини өзиниң һаят-турмуши арқилиқ пуритип билдүриду. ■ **2:16** Луқа 2:34. ■ **3:1** 2Кор. 5:12; 10:8.

² Силәр өзүңлар бизниң тәвсийинамимиздурсиләр, қалбимиздә пүтүлгән, һәр инсанға тонуш болған вә окулидиган.□

³ Силәрниң биз тәрипимиздин пәрвиш қилинған, Мәсиһниң мәктупи экәнлигиңлар аян болди (бу мәктуп сияһ билән әмәс, бәлки тирик Худаниң Роһи билән йезилған; таш тахтайларға әмәс, бәлки қалбниң әтлик тахтайлириға пүтүклүктур).□ ■

⁴ Әнди бизниң Мәсиһ арқилиқ Худаға қарайдиган шунчә зор ишәшимиз бар;

⁵ өзимизни бирәрнәрсини қилғидәк иқтидаримиз бар дәп чағлиғинимиз йоқтур; иқтидарлиғимиз болса бәлки Худадиндур.

⁶ У бизни йеңи әһдиниң хизмәткарлири болушқа иқтидарлиқ қилди; бу әһдә пүтүклүк сөз-жүмлиләргә әмәс, бәлки Роһқа асасланған. Чүнки пүтүклүк сөз-жүмлиләр адәмни өлтүриду; лекин

□ **3:2** «Силәр өзүңлар бизниң тәвсийинамимиздурсиләр, қалбимиздә пүтүлгән, һәр инсанға тонуш болған вә окулидиган» — демәк, Коринттики етиқатчиларниң нијәтни йеңи қобул қилған вақтида мутләқ өзгәртилгән йеңи жүрүш-турушлири Павлусниң әжриниң һәр адәмгә көрүнәрлик болған мевиси, униң һәқиқий расул экәнлигигә испат еди. □ **3:3** «Силәрниң биз тәрипимиздин пәрвиш қилинған, Мәсиһниң мәктупи экәнлигиңлар» — «пәрвиш қилинған» яки «йәткүзүлидиган, йолланған». грек тилида «көйүнүп беқилған» яки «хизмити қилинған». «бу мәктуп сияһ билән әмәс, бәлки тирик Худаниң Роһи билән йезилған; таш тахтайларға әмәс, бәлки қалбниң әтлик тахтайлириға пүтүклүктур» —

оқурмәнләрниң есидә барки, Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанун «таш тахталарға пүтүклүк еди. Мошу йәрдики «әтлик» сәлбий мәнидә әмәс, бәлким «юмшақ, қаттиқ болмиған», «таш»ниң әксини билдүриду. ■ **3:3** Мис. 24:12; 34:1; Йәр. 31:33; Әз. 11:19; 36:26; Ибр. 8:10.

Роһ болса адәмгә һаят кәлтүриду. □ ■

7 Амма сөз-жүмлиләр билән ташларға оюлған, өлүм кәлтүридиған хизмәт шан-шәрәп билән болған вә шундақла Исраиллар Мусаниң йүзидә жулаланған шан-шәрәптин йүзигә көзлирини тикип қаралмиған йәрдә (гәрчә шу шан-шәрәп һазир әмәлдин қалдурулған болсиму), □ ■

8 Роһ билән жүргүзүлидиған хизмәт техиму шан-шәрәплик болмамду?

9 Чүнки адәмниң гунайини бекитидиған хизмәт шәрәплик болған йәрдә, инсанни һәққаний қилидиған хизмәтниң шәриви техиму ешип ташмамду!?

10 Чүнки әслидә шан-шәрәплик болған ишниң һазирқи ғайәт зор шан-шәрәплик ишниң алдида һеч қандақ шан-шәрәпликлиги йоқтур;

11 чүнки әмәлдин қалдурулған иш әслидә шан-шәрәп билән кәлтүрүлгән йәрдә, һазир орнини басқан иш

□ **3:6** «У бизни йеңи әһдиниң хизмәткарлири болушқа иқтидарлиқ қилди; бу әһдә пүтүклүк сөз-жүмлиләргә әмәс, бәлки Роһқа асасланған» — мошу әйәттики «пүтүклүк сөз-жүмлиләр» Мусаға чүшүрүлгән қанунни, йәни «кона әһдә»ни көрситиду; «Роһ» болса Худаниң Муқәддәс Роһини көрситиду, әлвәтгә. «Йеңи әһдә» тоғрилиқ «Йәр.» 31:31-34 вә «Йәрәмия»дики «қошумчә сөз»ни көрүң. «Чүнки пүтүклүк сөз-жүмлиләр адәмни өлтүриду; лекин Роһ болса адәмгә һаят кәлтүриду» — бу сөзләрниң толуқ мәнәсини чүшиниш үчүн «Рим.» 3:19-23, 7-бап вә 8:1-16ни көрүң. «Роһ» Худаниң Роһи, әлвәтгә. ■ **3:6** 2Кор. 5:18; Ибр. 8:6, 8. □ **3:7** «Исраиллар Мусаниң йүзидә жулаланған шан-шәрәптин йүзигә көзлирини тикип қаралмиған йәрдә» — бу вақиә «Мис.» 34:29-35дә хатириләнгән. «(гәрчә шу шан-шәрәп һазир әмәлдин қалдурулған болсиму)» — башқа бир хил тәржимиси «гәрчә шу нур аста-аста йоқиливатқан болсиму». Павлус бу икки бислиқ сөзләрни бәлким әтәй ишләткән, шуңа иккилә тәржимиси бәлким тоғриду. ■ **3:7** Мис. 24:12; 34:1,30; Қан. 10:1.

техиму шан-шәрәплик болиду. □

12 Биздә шунчә зор шундақ бир үмүт болған экән, биз толиму жүрәклик болимыз. □

13 Биз Исраилларни әмәлдин қалдурулидиған әһдиниң парлақ нуриға көзини тикип қарашниң ақивитигә учрап кәтмисун дәп йүзигә чүмпәрдә тартивалған Мусаға охшаймыз. □ ■

14 Амма уларниң ой-көңүллири қадақлашқан еди; чүнки бүгүнгә қәдәр қона әһдини оқуғинида мошу чүмпәрдә еливетилмәй кәлди; чүнки пәқәт Мәсиһдә болғандила у елип ташливетилиду. □ ■

15 Амма бүгүнгә қәдәр, Мусаниң язмилири оқулғинида шу чүмпәрдә йәнила қәлбини йепивалмақта.

16 Амма һәр ким Рәбгә қарап бурулса, чүмпәрдә елип ташлиниду. ■

□ **3:11** «чүнки әмәлдин қалдурулған иш әслидә шан-шәрәп билән кәлтүрүлгән йәрдә,...» — «әмәлдин қалдурулған иш» яки «ажизлап йоқиливатқан иш». □ **3:12** «биз толиму жүрәклик болимыз» — яки «биз жасарәтлик сөзләймиз». □ **3:13**

«әмәлдин қалдурулидиған әһдә» — «қона әһдә»ниң «әмәлдин қалдурулғанлиғи»ни толукрақ чүшиниш үчүн «Рим.» 3:19-4:25, 7:7-8:4, «Гал.» 1:2-4:7ни оқуң). Башқа бир хил тәржимиси «өчүп кетиватқан әһдә...». «әмәлдин қалдурулидиған әһдиниң парлақ нуриға көзини тикип қарашниң ақивитигә учрап кәтмисун дәп...»

— «қарашниң ақивити» — биз бу сөзни шу мәнидә чүшинимизки, қона әһдә (Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанун) астида, инсанниң гунаға патқан һалити паш қилинғачқа, Худаниң шан-шәривигә беваситә қарашниң ақивити өлүм болатти. «Мис.» 34:34ни көрүң. ■ **3:13** Мис. 34:35; Рим. 10:4. □ **3:14** «чүнки бүгүнгә қәдәр қона әһдини оқуғинида мошу чүмпәрдә еливетилмәй кәлди...» — «қона әһдә» мошу йәрдә, болупму Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанунни, йәни Тәвратниң «Яритилиш»тин «Қанун шәрһи»гичә болған бәш қисмини көрситиду. ■ **3:14** Йәш. 6:10; Әз. 12:2; Мат. 13:11; Рос. 28:26; Рим. 11:8. ■ **3:16** Мат. 13:11; Рим. 11:23; 1Кор. 2:10.

17 Амма Рәб шу Роһтур; вә Рәбниң Роһи қәйәрдә болса, шу йәрдә һәрлүк болиду. □ ■

18 Вә биз һәммимизниң йүзимиз чүмпәрдисиз һалда Рәбниң шан-шәривигә қаригинида, Униң охшаш сүритидә болушқа Роһ болған Рәб тәрипидин шан-шәрәп үстигә шан-шәрәп қошулуп өзгәртилмәктимиз. □ ■

4

Павлусниң җамаәтләрниң хизмитидә болған чидамлиқ, сәвир-тақәтлиги — Хизмәттә чидамлиқ

1 Шуңа Худа бизгә рәһим-шәпқәт көрсәткәндәк, бу хизмәт бизгә аманәт қилинған экән, биз бәл қойвәтмәймиз;

2 әндиликтә шәрмәндиликкә аит йошурун ишларни ташлап, нә алдамчиликта маңмай, нә Худаниң сөзини бурмилимай, бәлки һәқиқәтни әйнән аян қилиш билән Худа алдида дуруслуғимизни һәр адәмниң вижданиға көрситимиз. ■

3 Амма хуш хәвиримиз чүмкәлгән болсиму, у һалак болуватқанларға нисбәтән чүмкәлди; ■

4 Чүнки Худаниң сүрәт-образи болған Мәсиһниң шан-шәриви тоғрисидаки хуш хәвәрниң нури

□ **3:17** «Амма Рәб шу роһтур» — «Роһ» болса Худаниң Муқәддәс Роһи», йәни «йеңи әһдә» арқилиқ мәңгүлүк һаятни елип келидиған Роһни көрситиду. ■ **3:17** Юһ. 4:24. □ **3:18** «Биз һәммимизниң йүзимиз чүмпәрдисиз һалда Рәбниң шан-шәривигә қаригинида, Униң охшаш сүритидә болушқа Роһ болған Рәб тәрипидин шан-шәрәп үстигә шан-шәрәп қошулуп өзгәртилмәктимиз» — «охшаш сүрити» (яки «охшаш сүрәт-образи») — Рәб Әйсаниң Өзиниң сүрити. ■ **3:18** 1Кор. 13:12; 2Кор. 5:7. ■ **4:2** 2Кор. 2:17; 2Кор. 6:4 ■ **4:3** 2Кор. 2:15; 2Тес. 2:10.

уларниң үстидә йорумисун дәп, бу заманниң илаһи етиқатсизларниң ой-зеһинлирини кор қилди. □ ■

⁵ Чүнки биз өзимизни әмәс, бәлки Мәсиһ Әйсани Рәб, шуниңдәк өзимизни Әйса үчүн силәрниң хизмәтқариңлар дәп елан қилимиз. □

⁶ Чүнки «қараңғулуқтин нур йорусун» дәп буйруған Худа, Мәсиһниң дидаридин Өзиниң шан-шәривини тонутушқа болған йоруқлуқниң биз арқилиқ чечилиши үчүн, бизниң қәлбимизни йорутқандур. ■

Мәңгүлүк шан-шәрәпниң зор вәзни

⁷ Амма қудрәтниң ғайәт зорлуғи биздин әмәс, бәлки Худадин болғанлиғи көрүнсун дәп бу гөһәргә сапал идишларда қачилақлиқ һалда егидарлиқ қилимиз. □ ■

⁸ Мана биз һәртәрәптә қистилип қалдуқ, амма йәнжилмидуқ; тәмтирәп қалдуқ, амма үмүтсизләнмидуқ;

⁹ зиянкәшликкә учраватимиз, амма һәмдәмсиз қалмидуқ; жиқитилдуқ, амма һалак болмидуқ;

¹⁰ Әйсаниң һаяти тенимиздә аян қилинсун дәп, һәрдайим тенимиздә Әйсаниң өлүмини көтирип

□ **4:4** «бу заманниң илаһи етиқатсизларниң ой-зеһинлирини кор қилди» — «бу заманниң илаһи» Шәйтан, Иблис. ■ **4:4** Йәш. 6:10; Юһ. 12:40; 14:9. Фил. 2:6. Кол. 1:15. Ибр. 1:3. □ **4:5**

«биз өзимизни әмәс, бәлки Мәсиһ Әйсани Рәб, шуниңдәк өзимизни Әйса үчүн силәрниң хизмәтқариңлар дәп елан қилимиз» — «хизмәтқарлар» мошу йәрдә грек тилида «қуллар» дейилиду. Демәк, өзини (һәр хил сәвәпләр билән) башқа бирисиниң хизмитидә болушқа сатқан кишиләр. ■ **4:6** Яр. 1:3; 2Пет. 1:19. □ **4:7** «...бу гөһәргә сапал идишларда қачилақлиқ һалда егидарлиқ қилимиз»

— «сапал идишлар» болса етиқатчиларниң өз ағиз вужуд-тәнлири, әлвәттә. ■ **4:7** 1Кор. 2:5; 2Кор. 5:1.

жүримиз. □ ■

11 Чүнки Әйсаниң һаяти өлидиған әттиримиздә аян қилинсун үчүн, тирик қалған бизләр һәрдайим өлүмгә тапшурулмақтимиз. □ ■

12 Шуниң билән биздә өлүм ишләватиду, амма һаят силәрдә ишләватиду. □

13 Вә «Мән ишәндим, шуңа сөз қилдим» дәп йезилғандикидәк иман-ишәштики роһқа егә болуп, бизму ишәндуқ вә шуниң билән сөз қилимиз; □ ■

14 чүнки Рәб Әйсани тирилдүргән Худа бизни Әйса билән биргә тирилдүриду, шундақла бизни силәр билән биргә Өз алдиға һазир қилиду, дәп билимиз. ■

15 Чүнки бу һәммә ишлар силәр үчүндүрки, техиму көп кишиләрниң вужудида ешип ташқичә беғишланған меһри-шәпқәт сәвәвидин көп кишиләрниңму Худани улуқлап ейтқан тәшәккүрлири ешип ташиду. ■

□ **4:10** «Әйсаниң һаяти тенимиздә аян қилинсун дәп, һәрдайим тенимиздә Әйсаниң өлүмини көтирип жүримиз» — «Әйсаниң өлүмини көтириш» дегәнлик бәлким расуллар дайим азап-оқубәтни тартқанлиғи, дайим өлтүрүлүшниң хәвпидә туруватқанлиғини көрситиду. Амма бу баянни йәнә һәммә етиқатчи үчүн муһим роһий принцип дегили болиду. 11-айәтни көрүң. ■ **4:10** Рим. 8:17; Гал. 6:17; Фил. 3:10; 2Тим. 2:11,12; 1Пет. 4:13. □ **4:11** «чүнки Әйсаниң һаяти өлидиған әттиримиздә аян қилинсун үчүн, тирик қалған бизләр һәрдайим өлүмгә тапшурулмақтимиз» — «өлүмгә тапшурулмақтимиз» — Худа тәрипидин, әлвәттә. ■ **4:11** Зәб. 43:23; Мат. 5:11; Рим. 8:36; 1Кор. 4:9; 15:49; Кол. 3:4. □ **4:12** «Шуниң билән биздә өлүм ишләватиду, амма һаят силәрдә ишләватиду» — мошу муһим принцип тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. □ **4:13** «Мән ишәндим, шуңа сөз қилдим» — «Зәб.» 115:10. «иман-ишәштики роһқа егә болуп, бизму ишәндуқ вә шуниң билән сөз қилимиз» — «сөз қилимиз» — демәк, хуш хәвәрни жақалаймиз. ■ **4:13** Зәб. 115:10. ■ **4:14** Рим. 8:11; 1Кор. 6:14. ■ **4:15** 2Кор. 1:11.

16 Шуңа биз бәл қоювәтмәймиз; гәрчә ташқи инсанлиғимиз солашсиму, дәрһәқиқәт ички инсанлиғимиз күндин-күнгә йеңиланмақта. □

17 Чүнки бизниң бир дәқиқилик вә йеник жапа-мушәққәттиримиз биз үчүн ешип ташқан, мәңгүлүк, зор вәзинлик шан-шәрәпни һасил қилиду. ■

18 Шуңа биз көрүнгән ишларға әмәс, бәлки көрүнмәс ишларға көз тикимиз; чүнки көрүнгән ишлар вақитлиқ, амма көрүнмәс ишлар мәңгүлүктур.

5

Көрүш сезими билән әмәс, бәлки иман-ишәш билән яшаш

1 Чүнки бу зиминға тәвә өйимиз, йәни бу чедиримиз йоқитилсиму, Худа тәрипидин болған, инсан қоли билән ясалмиған бир өй, йәни асманларда әбәдий бир маканимиз бардур дәп билимиз. ■

2 Әнди бу кона өйимиздә турғинимизда асмандики өйимизни кийивелишқа зор интизар билән аһ урмақтимиз. ■

3 (бәрһәқ, асмандики өйимизни кийивалсақ ялаңач қалмаймиз). ■

4 Чүнки мошу чедирда турғинимизда, еғирчиликта аһ урмақтимиз; бу бизниң ялаңачлинишни халиқинимиз әмәс, бәлки кийиндүрүлүшни, йәни

□ **4:16** «гәрчә ташқи инсанлиғимиз солашсиму, дәрһәқиқәт ички инсанлиғимиз күндин-күнгә йеңиланмақта» — «ташқи инсанлиғимиз» адәмниң жан-тенини, «ички инсанлиғимиз» адәмниң қалб-роһини, ички дуниясини көрситиду. Грек тилида «ташқи инсанимиз» вә «ички инсанимиз» дейилиду. ■ **4:17** Зәб. 29:6; Мат. 5:12; Рим. 8:18; 1Юһа. 3:2. ■ **5:1** 2Кор. 4:7. ■ **5:2** Рим. 8:23. ■ **5:3** Вәһ. 3:18; 16:15.

биздә өлидиған немә болса, униң һаят тәрипидин жутулушини халаймиз. ■

⁵ Әнди бизни дәл мошу ишқа тәйярлиғучи болса Худадур; У бизгә «капаләт» болған Өз Роһиниму ата қилди. □ ■

⁶ Шуниң билән биз һемишә юрәклик болимиз; һәмдә тенимиздә мақан тутқинимизда Рәбдин нери болған мусапир болимиз дәп болимиз

⁷ (чүнки биз көрүш сезими билән әмәс, етиқат билән маңимиз); ■

⁸ биз юрәклик болуп, шуниңдәк тәндин нери болуп Рәб билән биллә бир мақанда болушқа техиму хурсәнмиз.

⁹ Шуниң билән, мәйли тәндә болайли, тәндин нери болайли, уни хурсән қилишни истәк-нишан қилип интилимиз.

¹⁰ Чүнки тәндә қилған әмәллиримизни, яхшилиқ болсун, яманлиқ болсун, һәр биримизгә қайтурулуши үчүн Мәсиһниң сорақ тәхти алдида һазир болушимиз лазим болиду. ■

¹¹ Шуниң билән Рәбниң дәһшитини билгәнлигимиз үчүн, инсанларни ишәндүрүшкә тиришимиз; лекин биз Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң вижданиңлардимү ашкарә тонулсақ дәп үмүт

■ **5:4** Рим. 8:11; 1Кор. 15:53. □ **5:5** «У бизгә «капаләт» болған Өз Роһиниму ата қилди» — «Өз Роһи» грек тилида пәқәт «Роһ» билән ипадилиниду. «Капаләт» тоғрилиқ 1:22дики изаһатни көрүң. ■ **5:5** Рим. 8:16; 2Кор. 1:22; әф. 1:13; 4:30. ■ **5:7** 1Кор. 13:12; 2Кор. 3:18. ■ **5:10** Зәб. 61:13; Йәр. 17:10; 32:19; Мат. 16:27; 25:32; Рим. 2:6; 14:10,12; 1Кор. 3:8; Гал. 6:5; Вәһ. 2:23; 22:12.

қилимән. □

Енақлиққа кәлтүрүш хизмити

¹² Биз һазир өзимизни қайтидин силәргә тәвсийә қилғинимиз йоқ, бәлки пәқәт силәрдә қәлбдики ишлардин әмәс, ташқи қияпәттин пәхирлинидиғанларға бәргидәк җавап болсун дәп, силәргә бизләрдин пәхирлиниш имканийитини яритип бериватимиз. □ ■

¹³ Чүнки ич-ичимизгә сиғмай қалған болсақму Худа алдида шундақ болдуқ, салмақ болсақму силәр үчүн

□ **5:11** «биз Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң вижданиңлардимү ашкарә тонулсақ дәп үмүт қилимән» — «Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң вижданиңлардимү ашкарә тонулсақ». Демәк, Павлус вә башқа расулла дунядикикиләргә анчә тонуш әмәс, уларниң һәқиқий салаһийити, уларда болған Мәсиһниң Муқәддәс Роһумү дунядикикиләргә анчә тонуш әмәс, шуңа уларға Мәсиһниң һәр адәмни сораққа тартидиғанлиғи тоғрилиқ ишәндүрүшниң зөрүрийити бар. Лекин Худа бизни убдан билиду вә (силәр Худаниң адәмлири болғандин кейин) силәрмү бизни убдан чүшәнсәңлар керәк, дәйду. □ **5:12** «...ташқи қияпәттин пәхирлинидиғанларға бәргидәк җавап болсун дәп, силәргә бизләрдин пәхирлиниш имканийитини яритип бериватимиз» — «ташқи қияпитидин пәхирлинидиғанлар бәргидәк җавап болсун дәп...» — Павлус һазир Коринттики җамаәтгә көрүнгән «сахта расулла»ни тилға елип, өзи үстидин әрз қилған бу кишиләргә җавап бериш үчүн Коринттики қериндашларға өзиниң вә һәмкарлириниң хизмәтлириниң роһий маһийитини азрақ ашкарилап көрсәтмәкчи. ■ **5:12** 2Кор. 3:1; 10:8.

шундақ болимыз. □

14 Чўнки Мәсиһниң муһәббити бизни *шундақ қилишқа* үндәйду; чўнки биз бириси һәммәйлән үчүн өлди, шуңа һәммәйләнниму өлди, дәп һесаплаймыз. □

15 Вә У һәммәйләнни дәп өлди, буниңдин мәхсәт, һаят болғанлар өзлири үчүн әмәс, бәлки уларни дәп өлүп тирилгүчи үчүн яшиши үчүндур. ■

16 Шуниң билән биз буниңдин кейин һеч кимни инсанларчә тонумаймыз; һәтта биз Мәсиһни инсанларчә тонуған болсақ, буниңдин кейин уни йәнә шундақ тонумаймыз. □ ■

17 Шуңа әнди бириси Мәсиһдә болса, у йеңи бир яритилғучидур! Кона ишлар өтүп, мана, һәммә иш

□ **5:13** «Чўнки ич-ичимизгә сиғмай қалған болсақму Худа алдида шундақ болдуқ, салмақ болсақму силәр үчүн шундақ болимыз» — муну айәттә Павлус, шүбһисизки, (жуқурида ейтилғандәк) авал өзиниң вә қериндашларниң «қәлбдики ишлар», йәни әң әһмиётлик ишлар тоғрилиқ сөзләйду. У кейинрәк «көрүнүш»тики ишларниң, йәни «ташқи қияпәт»ниң ишлириға өтиду. Әмәлийәттә «ич-ичимизгә сиғмай қалған болуш» Худаниң зор улуклуғи, ешип ташқан шапаитигә қарап инсанниң хошаллиқтин болған нормал инкаси болуш керәкғу, дәймиз. Амма башқа кишиләр бәрибир хуш хәвәрни аңлиши керәк, шуниңдәк өз хошаллиғимизға һай берип, улар үчүн «салмақ» болушимизму керәк. □ **5:14** «бириси һәммәйлән үчүн өлди» — Мәсиһни көрситиду. «чўнки биз бириси һәммәйлән үчүн өлди, шуңа һәммәйләнниму өлди, дәп һесаплаймыз» — бу әжайип айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. ■ **5:15** Рим. 14:7; Гал. 2:20; 1Тес. 5:10; 1Пет. 4:2. □ **5:16** «һәтта биз Мәсиһни инсанларчә тонуған болсақ...» — «инсанларчә» грек тилида «әтләр бойичә». «шуниң билән биз буниңдин кейин һеч кимни инсанларчә тонумаймыз; һәтта биз Мәсиһни инсанларчә тонуған болсақ, буниңдин кейин уни йәнә шундақ тонумаймыз» — бу әжайип айәт тоғрилиқму «қошумчә сөз»имизни көрүң. ■ **5:16** Мат. 12:50; Юһ. 15:14; Гал. 5:6; 6:15; Кол. 3:11.

йеңи болди! ■

18 Вә барлиқ ишлар Худадиндур; У бизни Мәсиһ арқилиқ Өзигә енақлаштурди, шундақла бизгә енақлаштуруш хизмитини тапшурди: — □ ■

19 демәк, Худа Мәсиһдә адәмләрниң итаәтсизликлирини уларниң әйиви билән һесаплашмай, аләмни Өзигә енақлаштурди; шуниңдәк бизгә енақлаштуруш хәвирини аманәт қилип тапшурди. ■

20 Шуңа худди Худа биз арқилиқ *адәмләрдин енақлиққа келишни* өтүнгинидәк, биз Мәсиһкә вакалитән әлчиләрдурмиз; Мәсиһниң орнида «Худаға енақлаштурулғайсиләр!» дәп өтүнимиз. ■

21 Гунаға һеч тонуш болмиған кишини Худа бизни дәп гунаниң өзи қилди; мәхсити шуки, бизниң Униңда Худаниң һәққанийлиғи болушимиз үчүндур. □ ■

6

Худаниң жапа-мушәққәт тартқучи әлчилири болуш

1 Әнди Худаниң һәмкарлири сүпитидә силәрдин Униң меһри-шәпқитини қобул қилип туруп уни бекарға кәткүзмәңлар дәп өтүнимиз ■

■ 5:17 Йәш. 43:18; Вәһ. 21:5. □ 5:18 «вә барлиқ ишлар Худадиндур» — яки «вә бу барлиқ ишлар Худадиндур». ■ 5:18

Кол. 1:20; 1Юһа. 2:2; 4:10. ■ 5:19 Рим. 3:24,25; Кол. 1:20.

■ 5:20 2Кор. 3:6. □ 5:21 «гунаға һеч тонуш болмиған киши» — Мәсиһ. «мәхсити шуки, бизниң Униңда Худаниң һәққанийлиғи болушимиз үчүндур» — «Униңда» — Мәсиһдә, әлвәттә. ■ 5:21

Йәш. 53:9,12; Рим. 8:3; Гал. 3:13; 1Пет. 2:22; 1Юһа. 3:5. ■ 6:1 1Кор. 3:9; Ибр. 12:15.

2 (чүнки у: «Шапаәт көрситилидиған бир пәйттә дуайиңни ижабәт қилишни бекиткәнмән, нижат-қутулуш йәткүзүлидиған бир күнидә Мән саңа ярдәмдә болушумни бекиткәнмән» — деди. Мана, һазир болса «шапаәт көрситилидиған яхши пәйт»; мана, һазир «нижат-қутулуш күни»дур!).□ ■

3 Рәбниң хизмитигә дағ кәлтүрүлмисун дәп һеч қандақ ишта һеч кимниң иманиға тосалғулуқ қилмаймиз;■

4 бәлки һәр бир ишта өзимизни Худаниң хизмәткарлири сүпитидә нәмунә қилип жүримиз; зор чидамлиқ билән, жәбир-зулумларда, жапа-мушәққәтләрдә, бесим-қистақларда,■

5 камча ярилирида, зинданларда, қозғилаң-топилаңлар ичидә, еғир мейнәтләрдә, түнәшләрдә, роза тутушларда,□

6 паклиқ билән, билимләр билән, сәвир-тақәтлик билән, мейриванлиқлар билән, Муқәддәс Роһ билән, сахтилиқсиз мейир-муһәббәт билән,

7 һәқиқәтниң сөз-калами билән, Худаниң күч-қудрити билән, һәққанийлиқниң оң-сол қоллардики қураллири билән,□

8 һәм иззәт-шөһрәттә һәм һақарәт ичидә, төһмәт һәм тәриплинишләр ичидә өзимизни Худаниң хизмәткарлири сүпитидә намайән қилдуқ; ялғанчилар дәп қаралған

□ **6:2** «шапаәт көрситилидиған бир пәйттә дуайиңни ижабәт қилишни бекиткәнмән, нижат-қутулуш йәткүзүлидиған бир күнидә мән саңа ярдәмдә болушумни бекиткәнмән» — «Йәш.» 49:8. ■ **6:2** Йәш. 49:8. ■ **6:3** Рим. 14:13; 1Кор. 10:32. ■ **6:4** 1Кор. 4:1; 2Кор. 11:23. □ **6:5** «түнәшләрдә» — демәк «түнәп дуа қилишларда». Башқа бир хил тәржимиси «уйқисизлиқларда». □ **6:7** «...һәққанийлиқниң оң-сол қоллардики қураллири билән...» — бәлким зәрб қилидиған һәм қоғдайдиған роһий қуралларни көрситиду.

болсақму сәмиимий-садиқ болуп,

⁹ намсиз болдуқ-ю, амма мәшһормиз; өләй дәп қалдуқ-ю, амма мана, һаяттурмиз; тәрбийидә жазаландуқ-ю, амма өлүмгә мәһкүм қилинмидуқ;

□ ■

¹⁰ дәрд-әләм тарттуқ-ю, амма дайим шат-хурамлиқта туримиз; намрат болғинимиз билән, амма көп адәмләрни бай қилғучимиз; һеч немимиз йоқ болғини билән, амма һәммигә егидармиз. □

¹¹ Силәргә очуқ-йоруқ сөзлидуқ, әй Коринтликлар, бизниң бағримиз силәргә кәң ечилди! □

¹² Силәр биз тәрәптин қисилған әмәс, лекин өз ич-бағриңларниң тарлиғидин қисилисиләр;

¹³ әнди адил алмаштурушта болуп — (өз пәрзәнтлиримгә сөзлигәндәк сөzlәймән) — бағриңларни бизгиму кәң ечиңлар. ■

Қараңғулуққа һәмраһ болмаңлар

□ **6:9 «намсиз болдуқ-ю, амма мәшһормиз»** — дуниядики «мәшһор»лардин болмисиму, лекин Худа, пәриштиләр вә жамаәтләр тәрипидин мәшһордур, дегән мәнидә дәп қараймиз. **«тәрбийидә жазаландуқ-ю, амма өлүмгә мәһкүм қилинмидуқ»** — «тәрбийидә жазаландуқ-ю...» дегәнлик башқа бир тәржимиси «дәррә-қамча йедуқ-ю ...». Бу муһим сөз тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң.

■ **6:9** Зәб. 117:18; Йәш. 26:19. □ **6:10 «намрат болғинимиз билән, амма көп адәмләрни бай қилғучимиз; һеч немимиз йоқ болғини билән, амма һәммигә егидармиз»** — «намрат болғинимиз билән,... һеч немимиз йоқ болғини билән,...» — Павлус вә башқа расулла бу дунияниң көзқаришидин қариғанда шундақ көрүнгән болсиму, улар һәрғиз өзлирини ундақ һесапламайду, бәлки өзлирини һәқиқий байлар (мәңгүлүк байлиқларға егә) дәп санайтти. □ **6:11 «Силәргә очуқ-йоруқ сөзлидуқ, әй Коринтликлар,...»** — грек тилида «Ағзимиз силәргә очуқ, и Коринтликлар,...».

■ **6:13** 1Кор. 4:14.

14 Етиқатсизлар билән бир боюнтуруққа четилип тәңсизликтә болмаңлар; чүнки һәққанийлиқ вә қәбиһлик оттурисида қандақму ортақлиқ болсун? Йоруқлуқниң қараңғулуқ билән қандақ һәмраһлиғи болсун? □ ■

15 Мәсиһниң Белиал билән немә енақлиғи болсун? Ишәнгүчиниң ишәнмигүчи билән қандақ ортақ несивиси болсун? □

16 Худаниң ибадәтханисиниң бутлар билән қандақ бирлиғи болсун? Чүнки силәр тирик Худаниң ибадәтханисидурсиләр — Худаниң: «Мән уларда туримән, уларниң арисидә жүримән; уларниң Худаси болиман вә улар Мениң хәлқим болиду» дегинидәк силәр Униң ибадәтханисидурсиләр; □ ■

17 Шуниң үчүн «Уларниң арисидин чиқип кетиңлар, Маңа айрилиңлар», — дәйду Рәб, — «һеч напак нәрсигә тәккүчи болмаңлар», «шундила Мән силәрни

□ **6:14** «Етиқатсизлар билән бир боюнтуруққа четилип тәңсизликтә болмаңлар» — «Қан.» 22:10дә «Ешәк вә калини бир боюнтуруққа тәң қошмаңлар» дейилиду. Тәңсизлик болғачқа, ишәнгән адәм вә ишәнмигән адәм тәң жүк тартмайду, һәтта бир-биридин башқа йөнүлүшкә тартиду. Бу сөzlәр пәкәт никаһқила бағлиқ әмәс, түрлүк әһвалларда етиқатсиз адәм билән «һәмбоюнтуруқ» болуш чоң чатақларни чиқариду, дегәнлиқтур. «...һәққанийлиқ вә қәбиһлик оттурисида қандақму ортақлиқ болсун?» — «қәбиһлик» грек тилида «қанунсизлиқ», амма бу «қанун» һөкүмәтниңки әмәс, Худаниң һәққаний тәләплирини көрситиду. ■ **6:14** Қан. 7:2; 1Сам. 5:1, 2; 1Пад. 8:21; 1Кор. 5:9; 10:21; әф. 5:11 □ **6:15** «Мәсиһниң Белиал билән немә енақлиғи болсун?» — «Белиал» дегәнниң ибраний тилидики мәнаси «әрзимәс, осал» болуп, Шәйтанның йәнә бир исми болиду. □ **6:16** «Мән уларда туримән, уларниң арисидә жүримән; уларниң Худаси болиман вә улар Мениң хәлқим болиду» — «Лав.» 26:12 вә «Йәр.» 28:32, «Әз.» 32:27ни көрүң. ■ **6:16** Мис. 29:45; Лав. 26:11-12; Йәр. 32:38; Әз. 37:27; 1Кор. 3:16; 6:19; 10:7, 14; әф. 2:21; Ибр. 3:6; 1Пет. 2:5

қобул қилимән», □ ■

18 вә: «Мән силәргә Ата болиман, силәр Маңа оғул-қизлирим болисиләр» — дәйду һәммигә Қадир болған Рәб. □ ■

7

1 Энди бу вәдиләргә муйәссәр болғандин кейин, и сөйүмлүкләр, өзимизни әтләрдики һәм роһтики һәр хил паскинилиқтин тазилап, Худаниң қорқунучида өзимиздә аян қилинған пак-муқәддәсликни камаләткә йәткүзәйли.

Бизни қобул қилғайсиләр!

2 Бизни қобул қилғайсиләр! Биз һеч кимгә зиян-зәхмәт йәткүзмидуқ, һеч кимни набут қилмидуқ, һеч кимдин пайдиланмидуқ. □

3 Мошуларни дәп, силәрни әйиплимәкчи әмәсмән; чүнки мән жуқурида ейтқинимдәк, силәр қәлбимиздидурсиләрки, биз силәр билән биллә өлүшкә, силәр билән биллә яшашқа тәйярмиз. ■

4 Силәргә бағлиған ишәшим зор, силәрдин болған пәхрим зор; шуниң үчүн риғбәт-тәсәллигә

□ **6:17** «Уларниң арисидин чиқип кетиңлар, маңа айрилиңлар... һеч напак нәрсигә тәккүчи болмаңлар» — «Йәш.» 52:11ни көрүң. Әлидә бу сөzlәр Израилға Бабил империйәсидики кәйп-сапа вә бутпәрәсликни ташлап чиқиши үчүн ейтилған. «шундила Мән силәрни қобул қилимән» — «Әз.» 20:41ни көрүң. ■ **6:17** Йәш. 52:11; Әз. 20:34,41; Вәһ. 18:4. □ **6:18** «Мән силәргә Ата болиман, силәр Маңа оғул-қизлирим болисиләр» — Тәврат, «2Сам.» 7:14, «Йәш.» 43:6, «Йәр.» 31:9ни көрүң. ■ **6:18** 2Сам. 7:8,14 □ **7:2** «...һеч кимни набут қилмидуқ» — бәлким һәм иқтисадий жәһәттин һәм етиқат жәһәтидин ейтилиду. ■ **7:3** 2Кор. 6:11,12,13.

толдурулдум, барлиқ жапа-мүшкүлчиликлиримиздә хошаллиғим ешип ташти.■

⁵ Чүнки бәрһәк, Македонийәгә киргинимиздиму әтлимиз неч арам тапалмай, һәртәрәптин қисилип қалдуқ; сиртимизда жедел-күрәшләр, ичимиздә қорқунучлар бар еди.■

⁶ Амма чүшкүнләргә риғбәт-тәсәлли бәргүчи Худа бизгә Титусниң келиши арқилиқ риғбәт-тәсәлли бәрди;■

⁷ тапқан риғбәт-тәсәллимиз пәкәт униң келиши арқилиқла әмәс, бәлки униң силәрдин тапқан риғбәт-тәсәллиси арқилиқму болди; чүнки у силәрниң бизгә зариқип тәлмүргиниңларни, силәрниң һәсритиңларни, силәрниң маңа болған қизғин гәмхорлуғуңларни ейтип бәрди; шуниң билән мән техиму хошалландим.□

⁸ Чүнки гәрчә мән силәрни хетим билән азаплиған болсамму, мән һазир униңдин пушайман қилмаймән; лекин әслидә мән шу хетимниң силәрни азаплиғинини көрүп пушайман қилған едим (әмәлийәттә, силәрниң азаплинишиңлар қисқиғинә бир мәзгилла болған).

⁹ Амма һазир шатлинимән — азапланғиниңлардин әмәс, бәлки шу азапниң силәрни товва қилдурғанлиғидин шатлинимән; чүнки силәрниң

■ **7:4** Мат. 5:12; Рос. 5:41; Фил. 2:17; Кол. 1:24. ■ **7:5**

Рос. 16:19,23.

■ **7:6** 2Кор. 1:4.

□ **7:7** «чүнки у

силәрниң бизгә зариқип тәлмүргиниңларни... ейтип бәрди» — «силәрниң бизгә зариқип тәлмүргиниңлар» дегән сөзләрдә «бизгә» дегәрни киргүздуқ. Уларниң «зариқип тәлмүргини» Худаға болушиму мүмкин еди. «силәрниң һәсритиңларни, силәрниң маңа болған қизғин гәмхорлуғуңларни...» — Коринтликларниң һәсрәтлири қатарлиқлар расул Павлусниң илгәрки бир хетидики әйипни (2:4) қобул қилғанлиғи түпәйлидин еди.

азаплинишиңлар Худаниң йолида еди; шуниң билән силәр биздин һеч зиян тартмидиңлар.

10 Чўнки Худаниң йолида болған азап-қайғу адәмни һәргиз пушайман қилмайдиган нижатқа башлайдиган товифа елип бариду; амма бу дуниядики азап-қайғу адәмни өлүмгә елип бариду.

11 Чўнки мана, дәл мошу иш, йәни Худаниң йолида азаплинишиңлар, силәргә шунчә көп әстайидиллиқ, өзлириңларни әйиптин нәқәдәр халас қилиш, шунчә көп ғәзәп, шунчә көп қорқунуч, шунчә көп тәқәзәрлиқ, шунчә көп қизғинлиқ вә җазалашқа шунчә тәйяр болушни елип кәлди! Силәр бу ишниң һәр тәрипидә өзүңларниң әйиптин халас болушуңларни испатлидиңлар. □

12 Әнди силәргә шу хәтни язған болсамму, у хәтни зиян-зәхмәт қилғучи киши үчүн әмәс, яки зиян-зәхмәт қилинғучи киши үчүн әмәс, бәлки Худа алдида бизгә болған көңлүңлардики қизғинлиқниң араңларда аян болуши үчүн яздим. □

13 Бу сәвәптин биз риғбәт-тәсәллигә ериштуқ. Вә риғбәт-тәсәллимиз үстигә биз Титусниң хошаллиғи

■ **7:10** 2Сам. 12:13; Мат. 26:75; Луқа 18:13. □ **7:11** «Худаниң йолида азаплинишиңлар... силәргә...шунчә көп ғәзәп, шунчә көп қорқунуч, ... елип кәлди!» — мошу йәрдә «ғәзәп» болса бәлким гуна садир қилған кишиниң қилмишиға, шундақла өзлириниң бу ишта җавапкар әмәслигигә қаритилған еди. «Шунчә көп қорқунуч» болса Худадин болған қорқунуч. «җазалашқа шунчә шунчә тәйяр болуш» — өз гунайида чиң туруп товва қилишни рәт қилған қериндашларни җамаәттин чиқириветишни көрситиду. □ **7:12** «бәлки Худа алдида бизгә болған көңлүңлардики қизғинлиқниң араңларда аян болуши үчүн яздим» — башқа бир көчүрмиси бойичә «бәлки бизниң Худа алдида силәргә болған қизғинлиғимизниң аян болуши үчүн яздим». Амма кейинки әйтләрни (13-16) вә 8:7ни көргәндә, биз алған көчүрмиси тоғриду.

түпәйлидин техиму зор шатландуқ; чүнки униң роһи силәр тәрипиңлардин йеңиланди.

14 Чүнки мән силәр тоғраңларда бирәр ишта пәхирлинип махтиған болсам, у ишта һеч хијил қалдурулмидим; бәлки силәргә ейтқанлиримизниң һәммиси һәқиқәт болғинидәк, бизниң Титусқа силәрни пәхирлинип махтишимизму һәқиқәт болуп испатланди.

15 У силәрниң итаәтмәнлигиңларни, силәрниң униңдин қандақ әймәнгән вә титригән һалда уни қарши алғиниңларни әслигинидә, униң силәргә бағлиған ич-бағридики муһәббәтлири техиму ешип ташиду.

16 Мән силәргә һәр бир ишта ишәшим камил болғанлиғидин шатлинимән.

8

Муқәддәс бәндиләр үчүн сәдиқә қилиш

1 Амма, и қериндашлар, биз силәргә Худаниң Македонийәдики жамаәтләргә беғишлиған меһри-шәпқитини аян қилмақчимиз;

2 улар зор еғир жапа-мушәққәттә синалғинида, қаттиқ намрат әһвалда ешип ташқан шатлиғи билән уларниң очуқ қоллуғиниң байлиғи урғуп чиқти;

3 чүнки уларниң күчиниң баричә, һәтта күчидин артуқ хәйр-саһавәт қилғанлиғиға өзүм гува. Улар ихтияри билән шундақ қилип,

4 биздин муқәддәс бәндиләргә шу ярдәмдә болушниң бәхитигә вә шериклигигә муйәссәр болушни қаттиқ өтүнди;■

■ 8:4 Рос. 11:29; Рим. 15:26; 1Кор. 16:2; 2Кор. 9:1.

⁵ шундақ қилип, улар күтकिनимиздәк әмәс, үмүт қилғинимиздин ешип өзлирини авал Рәбгә, андин Худаниң ирадиси билән бизгиму беғишлиди;

⁶ шуңа, Титус силәрдә бу меһриванлиқни башлиған экән, биз Титустин силәрни буниңға несипдаш қилип уни ада қилишқа өтүндүқ.

⁷ Амма силәр һәр тәрәптә, йәни ишәштә, сөздә, билимдә, толуқ әстайидиллиқта һәм бизгә болған меһир-муһәббетиңларда әвзәл болғиниңлардәк, мошу меһирлик иштиму өзүңларни әвзәл көрситиңлар. □

⁸ Мән бу гәп билән силәргә буйруқ қилмақчи әмәсмән, бәлки башқиларниң қизғинлиғи арқилиқ муһәббетиңларниң һәқиқийлигини испатлимақчимән.

⁹ Чүнки силәр Рәббимиз Әйса Мәсиһниң меһришәпқитини билисиләр — гәрчә у бай болсиму, силәрни дәп йоқсул болдики, силәр униң йоқсуллуғи арқилиқ бейитилисиләр.

¹⁰ Мән бу тоғрилиқ пикримни оттуриға қойимән — бу силәргә пайдилиқ, чүнки силәр алдинқи жилила сәдиқә қилишта вә шуниңға ирадә бағлашта яхши башлидиңлар. □

¹¹ Әнди һазир уни ада қилиңлар; қизғин ирадә бағлиғиниңлардәк, бар дунияйиңлар билән шу ишқа әмәл қилиңлар.

¹² Чүнки *хәйр-саһавәткә* бәл бағлиғучиға нисбәтән,

□ **8:7 «бизгә болған меһир-муһәббетиңларда...»** — башқа бир көчүрүлмидә: «бизниң силәргә болған меһир-муһәббитимиздә...» дейилиду (бу көчүрмә тоғра болса мәнәси бәлким: «бизниң силәргә болған меһир-муһәббитимиздин илһам-тәсәлли алғанлиғиңлар»ни көрсәтсә керәк). □ **8:10 «силәр алдинқи жилила сәдиқә қилишта вә шуниңға ирадә бағлашта яхши башлидиңлар»** — «1Кор.» 16:2ни көрүң.

соғиниң Худаға яриғидәк болуши қолида йоққа әмәс, бәлки қолида бариға бағлиқтур. ■

13 Чүнки бу башқиларниң жүкини йениклитимән дәп, өзүңларни қийнаңлар дегиним әмәс,

14 бәлки силәрдә артуқ болғини һазирчә уларниң кам йерини толдурғинидәк, күнләрниң биридә уларда артуқ болғини силәрниң кам йериңларни толдуриду; шуниң билән тәңлишиду.

15 Худди муқәддәс язмиларда: «Көп жиққанларниңкидин ешип қалмиди, аз жиққанларниңму кәмлик қилмиди» дәп йезилғандәк болғай. □ ■

Титусниң вә хизмәтдашлириниң вәзиписи

16 Амма Титусниң қалбигә силәргә болған көйүмүмгә охшаш көйүмни салған Худаға тәшәккүрләр болғай;

17 чүнки у дәрһәқиқәт бизниң илтимасимизни қобул қилғини билән, өзиниң силәргә күчлүк көйүми болғачқа, у өзлүгидин йениңларға барди;

18 амма биз униңға барлиқ жамаәтләр арисидә хуш хәвәр хизмитидә тәрипләнгән қериндашни һәмраһ қилип әвәттуқ;

19 шуниңдәк у пәқәт шу тәрәптила әмәс, бәлки жамаәтләр тәрипидин бу хәйрлик ишта бизгә һәмсәпәр болушқа талливелинған еди. Әнди биз бу хәйр-саһавәтни болса, Рәбниң шан-шәривини һәм ярдәмдики қизғинлиғимизни көрситиш үчүн уни йәткүзүш хизмитидә болиимиз;

■ 8:12 Пәнд. 3:28; Мат. 12:43; Луқа 21:3; 1Пет. 4:10. □ 8:15 «Көп жиққанларниңкидин ешип қалмиди, аз жиққанларниңму кәмлик қилмиди» — «Мис.» 16:18. ■ 8:15 Мис. 16:18.

20 шундақ қилип биз бу мол соғини мәсәул болуп йәткүзүштә һәр қандақ адәмниң бизниң үстимиздин төһмәт қилмаслиғи үчүн еһтият қилимиз.

21 Чүнки биз пәқәт Рәбниң алдидила әмәс, бәлки инсанларниң көз алдидиму ишимизни дурус қилишқа көңүл бөлүп келиватимиз. □ ■

22 Биз йәнә улар билән биллә көп ишларда интайин әстайидиллиғи нурғун қетим испатланған қериндашни әвәтмәкчимиз; һазир униң силәргә бағлиған зор ишәши түпәйлидин униң интайин әстайидиллиғи техиму күчлүк болди.

23 Титус тоғрилиқ соаллар болса у мениң һәмраһим вә хизмитиңларда болған һәмкаримдур; башқа икки қериндишимиз болса, улар жамаәтләрниң әлчилири, Мәсиһниң шан-шәривидур.

24 Шуңа, жамаәтләрниң көз алдида муһәббетиңларниң испатини, шундақла бизниң силәрдин пәхирлинишлиримизниң бекар әмәслигини уларға көрситиңлар.

9

Совни тәйярлаш — сехий болушқа үндәш

1 Чүнки муқәддәс бәндиләрниң бу ярдәм хизмити тоғрилиқ силәргә йәнә йезишимниң һажити йоқ. ■

2 Чүнки мән силәрниң бу ишқа қаттиқ бәл бағлиғиниңларни билимән; мән бу тоғрилиқ; Ахаядикиләр өткән жилдин бери хәйр-сәдиқә

□ **8:21** «Чүнки биз пәқәт Рәбниң алдидила әмәс, бәлки инсанларниң көз алдидиму ишимизни дурус қилишқа көңүл бөлүп келиватимиз» — Тәврат, «Пәнд.» 3:4ни көрүң. ■ **8:21** Рим. 12:17. ■ **9:1** Рос. 11:29; Рим. 15:26; 1Кор. 16:2; 2Кор. 8:4.

беришкә тәйяр туруватиду, дәп Македонийәдики *қериндашларға* пәхирлинип махтап кәлмәктимән, шуниң билән силәрниң қизғинлиғиңлар уларниң көпинчисиниң *хәйр-сәдиқә беришигә* түрткә болди. □

³ Лекин қериндашларни әвәтиштики мәхситим силәрниң тоғраңларда пәхирлинип махтишимниң бу ишларда бәһүдә иш болуп қалмаслиғи, силәрниң дегинимдәк тәйяр болуп турушуңлар үчүндур. □

⁴ Мабада Македонийәдикиләр мән билән биллә барғинида, силәр тәйярликсиз болсаңлар, бу ишәшимиз вәжидин биз хижаләткә қалдурулимиз, силәр сөзсиз шундақ болисиләр.

⁵ Шу сәвәптин мән қериндашлардин йениңларға берип силәрдин бу вәдә қилған хәйрлик ишни алдин-ала тәйярлап пүттүрүшини өтүнүшни зөрүр дәп һесаплидим; шундақла бу силәрдин бирәр нәрсә үндүривелиш болмисун, бәлки мөһриванлиғиңлардин болсун.

⁶ Амма буни *әсләңлар*: Бехиллиқ билән аз териған аз алиду, очуқ қоллуқ билән териғини мол алиду. □ ■

⁷ Һәр адәм һеч қийнилип қалмай яки мәжбурән әмәс, бәлки өз көңлидә пүккиничә бәрсун; чүнки Худа хошаллиқ билән бәргүчини яхши көриду. ■

⁸ Амма Худа һәр бир илтипат-шапаәтни силәргә ешип таштурушқа қадирдур; шуниң билән силәр һәрдайим һәртәрәптә һәр еһтияжқа тәйяр қувәтлинисиләр,

□ **9:2** «мән бу тоғрилиқ: Ахаядикиләр өткән жилдин бери хәйр-сәдиқә беришкә тәйяр туруватиду, дәп ... пәхирлинип махтап кәлмәктимән» — Коринт шәһири Ахая өлкисидә еди. □ **9:3** «*қериндашларни әвәтиштики мәхситим...*» — «қериндашлар» йәни Титус һәм жуқурида тилға елинған икки қериндаш. □ **9:6** «*очуқ қоллуқ билән териғини мол алиду*» — яки «бәрикәтләп териғини бәрикәтлинип алиду». ■ **9:6** Пәнд. 11:24; Гал. 6:7. ■ **9:7** Мис. 25:2; 35:5; Қан. 15:7; Рим. 12:8.

кәңричиликтә туруп қоллириңлар һәр хил гөзәл ишқа йетиду. □

⁹ *Муқәддәс язмиларда пүтүлгинидәк:* —

«У өзиниңкини тарқатқан,

У йоқсулларға сәдиқә бәргән;

Униң һәққанийлиғи мәңгүгә туриду». □ ■

¹⁰ Әнди териғучиға териғили уруқ, йегили нан ата қилғучи силәрниң терийдиған уруқлириңларни тәминләп мол қилиду, һәққанийлиғиңларниң һосул-мевилирини көпәйтиду. □

¹¹ Шуниң билән силәр һәр қандақ әһвалда қоли очуқ болушқа һәр тәрәптә бейитилисиләр, шунидәк бу иш биз арқилиқ Худаға көп тәшәккүрләрни елип бариду; □

¹² чүнки бу хәйрлик хизмәтни ада қилиш пәкәт муқәддәс бәндиләрниң һажәтлирини қандурупла қалмай, көп кишиләрниң Худаға йәткүзгән

□ **9:8** «кәңричиликтә туруп қоллириңлар һәр хил гөзәл ишқа йетиду» — «кәңричиликтә туруп» грек тилида «ешип ташқинлинип» дөп ипадилиниду. □ **9:9** «У өзиниңкини тарқатқан, у йоқсулларға сәдиқә бәргән; униң һәққанийлиғи мәңгүгә туриду» — «Зәб.» 111:9. ■ **9:9** Зәб. 111:9. □ **9:10** «Әнди териғучиға териғили уруқ, йегили нан ата қилғучи силәрниң терийдиған уруқлириңларни тәминләп мол қилиду,...» — «терийдиған уруқлириңлар» һәр хил көчмә мәнидә болуп, «һажәтмәнләргә техиму мәртликБилән хәйрлик қилиш пурсәтлири», «башқиларға яхшилик қилиш пурсәтлири» дегәндәк мәниләрни өз ичигә алиду. Буларниң «мевилири» болса, башқиларни етиқатқа кәлтүрүш, етиқатчиларни ригбәтләндүрүш қатарлиқ һәр хил есил нәтижиләрни көрситиду — 11-12-айәтни көрүң. □ **9:11** «Шуниң билән силәр һәр қандақ әһвалда қоли очуқ болушқа һәр тәрәптә бейитилисиләр, шунидәк бу иш биз арқилиқ Худаға көп тәшәккүрләрни елип бариду» — сәдиқә Йерусалимдики етиқатчиларға тапшурулғанда, улар Худаға көп тәшәккүр билдүриду, әлвәттә, шундақла башқа жамаәтләрму у ишни аңлап шундақ қилиду.

тәшәккүрлирини ешип таштуриду. □

13 Бу ярдәм хизмити өзлириңларниң Мәсиһниң хуш хәвирини етирап қилишиңлардики мевә болған итаәтмәнлигиңларға дәлил-испат болиду, шундақла силәрниң мошу *һаҗәтмән* бәндиләргә, шундақла барлиқ адәмләргә көрсәткән очуқ қоллуқ сехийлигиңлардин улар Худани улуқлайду.

14 Вә Худаниң силәрдә ташқинлатқан әҗайип меһри-шәпкити түпәйлидин, улар силәр үчүн дуа-тилавәт қилғинида, улар силәргә тәлпүнүп қаттиқ сеғинип әсләйду. □

15 Униң тил билән ипадилигүсиз әҗайип соғиси үчүн Худаға тәшәккүр болғай!

10

Павлусниң расуллуқ һоқуқини ақлиши

1 Амма өзүм, силәр билән биллә болғанда муамилиси юмшақ, лекин силәрдин айрилғанда силәргә қарита қаттиқ қоллуқ дәп қаралған мәнки Павлус Мәсиһниң юваш-мөминлиги вә мулайимлиги билән силәрдин өтүнүмән, □

□ **9:12** «бу хәйрлик хизмәтни ада қилиш» — «ада қилиш» мошу йәрдә грек тилида: «(каһинлар) қурбанлиқ қилғандәк ада қилиш». □ **9:14** «вә Худаниң силәрдә ташқинлатқан әҗайип меһри-шәпкити түпәйлидин, улар силәр үчүн дуа-тилавәт қилғинида, улар силәргә тәлпүнүп қаттиқ сеғинип әсләйду» —

«Рим.» 15:26-27дин көрүнидуки, Коринттики (Ахаядики) җамаәтләр Павлусниң өтүнүшлирини ахир қобул қилип чоң сәдиқә топлап, Йерусалимға әвәткән еди. □ **10:1** «Мәсиһниң юваш-мөминлиги вә мулайимлиги билән...» — шу дәвирдики һәрбий ишларда

«мулайим-мөминлик һәм мулайимлиқ» дегәнлик «кәңчилик һәм рәһимдиллиқ» дегән башқа мәниниму билдүриду.

2 — шуни тәләп қилимәнки, йениңларға барғинимда, бизни «әтләр бойичә маңғанлар!» дәп гуман билән қарайдиған бәзиләргә қарита ойлиғинимдәк қаттиқ қоллуқ қилишқа мени мәжбур қилмаңлар;□

3 гәрчә биз инсаний әтләрдә жүрсәкму, биз әтләр бойичә жәң қилмаймиз.□

4 Чүнки жәң қураллиримиз әткә тәвә қураллар әмәс, бәлки Худа тәрипидин қорған-истийһкамларни гумран қилиш күчигә егә қилинған қураллардур;□ ■

5 биз улар билән бәс-муназириләрни вә Худани тонушқа қаршилишишқа турған һәр қандақ һакавур тосалғуни гумран қилимиз, шундақла һәр бир ой-хиялларни Мәсийһкә беқиндуруп итаәт қилишқа кәлтүримиз;□

6 силәр толуқ итаәт қилғандин кейин, *араңларда* қандақ итаәтсизлик қалған болса буларни жазалашқа

□ **10:2** «бизни «әтләр бойичә маңғанлар!» дәп гуман билән қарайдиған бәзиләргә қарита ойлиғинимдәк қаттиқ қоллуқ қилишқа мени мәжбур қилмаңлар» — оқурмәнләргә аян болидуки, «әтләр бойичә маңғанлар» дегән ибарә, «инсаний (Худаниңки әмәс, бәлки гунакарларниң) көз-қарашлар бойичә маңғанлар»ни билдүриду. □ **10:3** «гәрчә биз инсаний әтләрдә жүрсәкму, биз әтләр бойичә жәң қилмаймиз» — әйәттики

«жәң» әң муһим жәң, йәни роһий жәңни көрситиду, әлвәттә. «Әтләр бойичә» жуқуриқи изаһатни көрүң. Мәнаси: «Бу дунияда яшисақму, бу дунияниң арзу-һәвәслири бойичә яшайдиғанлардәк (роһий) жәң қилмаймиз». □ **10:4** «Чүнки жәң қураллиримиз әткә тәвә қураллар әмәс, бәлки Худа тәрипидин қорған-истийһкамларни гумран қилиш күчигә егә қилинған қураллардур» — «әткә тәвә қураллар» болса бу дунияға хас қураллар, йәни қилич, оқя қатарлиқларни көрситиду. ■ **10:4** Йәр. 1:10; әф. 6:13-18.

□ **10:5** «бәс-муназириләр» — яки «бидъәт сәпсәтилири».

тәйярмиз. □

7 Силәр пәкәт көз алдиңлардики ишларғила қарайдикәнсиләр. Әгәр бириси өзини Мәсиһкә тәвәмән дәп қариса, у йәнә шуниң үстигә ойлансунки, у Мәсиһкә тәвә болғиниға охшаш, бизму Униңға тәвәдурмиз. □

8 Чүнки, Рәб тәрипидин силәрни набут қилиш үчүн әмәс, бәлки етиқатиңларни қуруш үчүн бизгә аманәт қилинған һоқуқимиз тоғрилиқ техиму көп зиядәрәк махтансамму, буниңда һеч йәргә қарап қалмаймән;

9 әнди мән пәкәт хәтләрдила силәрни қорқатмақчи әмәсмән;

10 чүнки бәзиләр: «Униң хәтлири дәрвәкә вәзинлик һәм күчлүк; лекин у йетип кәлгәндә салапәтсиз, гепиниң тутами йоқ болиду» дейишиду.

11 Әнди бундақ хиял қилғучилар шуни билип қойсунки, биз жирақта болғинимизда хәтләрдики сөзимиз қандақ болған болса биз йетип барғинимизда әмәлийитимизму шундақ болиду.

12 Чүнки биз өзимизни өзини қалтис чағлайдиғанлар билән бир қатарға қоюшқа яки улар билән селиштурушқа петинмаймиз; шундақ кишиләр өзлирини өзлириниң өлчими билән өлчәп, өзлирини өзлири билән селиштуридиған болуп, һәқиқәтән әқилсизлардиндур. ■

13 Биз әнди өзимизгә бекитилгән өлчәмдин һалқип махтинип жүргинимиз йоқ. Биз бәлки һәммини

□ **10:6** «силәр толук итаәт қилғандин кейин» — 5-айәттә ейтилгәндәк, Мәсиһкә итаәт қилиш, әлвәттә. «араңларда қандақ итаәтсизлик қалған болса буларни жазалашқа тәйярмиз» — «жазалашқа тәйяр» тоғрилиқ 13:2-3 вә изаһатни көрүң. □ **10:7** «Силәр пәкәт көз алдиңлардики ишларғила қарайдикәнсиләр» — башқа бир хил тәржимиси: «Көз алдидики ишларға урдан қарап беқиңлар!». ■ **10:12** 2Кор. 3:1; 5:12.

өлчигүчи Худа бизгә бекиткән хизмәт даирисидики өлчәм, йәни силәрниң хизмитиңларғиму йетидиған өлчәм билән пәхирлинимиз. □ ■

14 Чүнки өлчими силәрниң хизмитиңларға йәтмәйдиған кишиләрдәк, хизмитиңларда болгинимизда даиримиздин һалқип кәтмәймиз, чүнки биз Мәсиһниң хуш хәвирини йәткүзүштә биринчи болуп йениңларғиму кәлдуқ.

15 Биз хизмәт даиримиздин һалқип, башқиларниң синдүргән жапа-әжирлири билән махтанғинимиз йоқ; лекин биз силәрниң иман-етиқатиңлар өскәнсери араңлардики хизмитимиз бизгә бекитилгән даиримиз ичидә техиму зиядә кеңәйтилсун дәп үмүт қилимиз;

16 шундақ болғанда, биз силәрдин техиму жирақ йәрләргә хуш хәвәрни йәткүзүп жакалайдиған болимиз; тәйярға һәйяр болуп, башқиларниң даирисидики хизмәт әжри билән махтиниш бизгә ят. □

17 Амма «Пәхирлинип махтиғучи болса Рәбдин пәхирлинип махтиши керәк!». □ ■

18 Чүнки өзини тәриплигүчи әмәс, бәлки Рәб

□ **10:13** «Биз әнди өзимизгә бекитилгән өлчәмдин һалқип махтинип жүргинимиз йоқ» — «өзимизгә бекитилгән өлчәм» — демәк, Худа Павлус вә Барнабасқа хуш хәвәр жакалаштики һәмдә жамаәтләрни қуруштики хизмәтниң даирисини бекиткән өлчәм. **«силәрниң хизмитиңларғиму йетидиған өлчәм»** — грек тилида «силәргә йәткән өлчәм». ■ **10:13** Әф. 4:7. □ **10:16** «тәйярға һәйяр болуп, башқиларниң даирисидики хизмәт әжри билән махтиниш бизгә ят» — Коринттики жамаәт арисидики «сахта расулар» дәл шундақ иш қиливататти, улар Павлус әжир синдүргән Коринтликлардин «бизниң әжримиз» дәп мақтанмақта еди. □ **10:17** «Пәхирлинип махтиғучи болса Рәбдин пәхирлинип махтиши керәк!» — «Йәр.» 9:24. ■ **10:17** Йәш. 65:16; Йәр. 9:22-23; 1Кор. 1:31.

тәриплигән киши һәқиқәтән лаяқәтликтур.■

11

Өзини «расул» дәп ативалғанлардин һези болуңлар!

¹ Махтанған бу азғинә ахмақлиғимға сәвирчан болғайсиләр! Әнди силәр маңа сәвричанлиқ қилип келиватисиләр.

² Чүнки мән Худадин кәлгән отлуқ муһәббәт билән силәрни аздурушлардин һәсәт қилимән; чүнки қизни бир әргила ятлиқ қилғандәк, мән силәрни Мәсихкила пак қиз сүпитидә һазир болушқа вәдиләштүргәнмән.■

³ Амма илан һава анимизни һейлигәрлиги билән аздурғандәк, ой-көңлүңлар Мәсихкә бағланған сәмимий, сап вапалиқтин езип булғиниши мүмкин дәп әнсирәймән.■

⁴ Чүнки бириси келип биз силәргә һеч жакалап бақмиған башқа бир Әйсани жакалиса, яки қәлбиңлардин орун бәргән Роһниң орниға башқа бир роһқа орун бәрсәңлар вә силәр қобул қилған хуш хәвәрдин башқа бир «хуш хәвәр»ни қобул қилсаңлар, силәр бу ишларға әжайип сәвир-тақәт

■ 10:18 Пәнд. 27:2. ■ 11:2 Лав. 21:13. ■ 11:3 Яр. 3:4; юһ. 8:44.

билән өтүверишиңлар мүмкин! □ ■

⁵ Һалбуки, мән өзүмни һәр қандақ ишта әшу «қалтис улуқ расуллер»дин кам санитаймән! □

⁶ Һәрчә мениң гәп-сөзлирим аддий болсиму, билим жәһәттә мән ундақ әмәс; биз қиливатқан һәр бир әмәллиримиздә буни силәргә һәр жәһәттин испатлап рошән қилдуқ. □

⁷ Әнди мән силәрни көтирилсун дәп өзүмни төвән тутуп, Худаниң хуш хәвирини һәқ тәләп қилмай

□ **11:4** «Чүнки бириси келип биз силәргә һеч жакалап бақмиған башқа бир Әйсани жакалеса, яки қәлбиңлардин орун бәргән Роһниң орниға башқа бир роһқа орун бәрсәңлар вә силәр қобул қилған хуш хәвәрдин башқа бир «хуш хәвәр»ни қобул қилсаңлар, силәр бу ишларға әжайип сәвир-тақәт билән өтүверишиңлар мүмкин!» — бу интайин тәнилик, кинайилик кинай гәп, әлвәттә. Павлус уларниң әһвалидин хелә әнсививатиду. «Силәр бу ишларға әжайип сәвир-тақәт билән өтүверишиңлар мүмкин!» дегәнниң башқа бир хил тәржимиси «Силәр шунуңға сәвир-тақәт билән өтүвәрәмсиләркин дәймән!». ■ **11:4** Гал. 1:8. □ **11:5**

«Һалбуки, мән өзүмни һәр қандақ ишта әшу «қалтис улуқ расуллер»дин кам санитаймән!» — «қалтис улуқ расуллер» шүһисизки, интайин кинайилик, һәжвий гәп. Бәзи алимлар, бу сөzlәр һәқиқий улуқ расуллер (Петрус, Юһанна, Якуп қатарлиқлар)ни көрситиду, дәп қарайду. Пикримизчә Павлус Коринттики жамаәткә өзлирини «расул» дәп тонуштурған бәзибир алдамчиларни көрситиду. Мошу кишиләр өзиниң (йәни Павлусниң) расуллуқ һоқуқани йоққа чиқармақчи. 12-33-айәtlәр вә 12:11-айәт бу нуқтини испатлайду.

□ **11:6** «Һәрчә мениң гәп-сөзлирим аддий болсиму,..» — мошу ибарә адәттә «нутуқ сөzlәшкә тәрбийиләнмигән» кишини көрситиду.

жакалап гуна қилдимму? □ ■

8 Мән силәрниң хизмитиңларда болушқа башқа жамаәтләрдин булап-талап, уларниң ярдимини қобул қилдим. □ ■

9 Силәр билән биллә болған вақитлиримда, һажәтмән болған болсамму, мән һеч кимгә еғиримни салған әмәс (чүнки Македонийәдин кәлгән қериндашлар мениң кәм-күтәмни толуқлап бәрди); һәр қандақ ишта өзүмни силәргә жүк болуп қелиштин сақлап кәлдим вә буниңдин кейинму шундақ қилимән. ■

10 Мәсиһниң һәқиқити мәндрә раст болғандәк, Ахая жутлирида һеч кимму мени мошу махтиништин тосумайду! □

11 Немә үчүн? Силәрни яхши көрмигәнлигим үчүнму?! Худа билиду!

12 Лекин бизгә охшаш һесаплиниш пурситини издигүчиләрниң пурситини мәһрум қилиш үчүн,

□ **11:7** «Әнди мән силәрни көтирилсун дәп өзүмни төвән тутуп, Худаниң хуш хәвирини һәқ тәләп қилмай жакалап гуна қилдимму?» — Павлус етиқатчиларға өз еғирини салмаслиқ үчүн, өз һүниригә тайинип, турмушини қамдиған (9-айәтни көрүң). Бирақ бәзиләр (болупму «сахта расуллер») «Павлус һәқиқий расул болған болса, етиқатчиларниң иқтисадий ярдимигә таянған болатти» дәп, уни расул әмәс дәп инкар қилған еди. ■ **11:7**

1Кор. 9:12. □ **11:8** «Мән силәрниң хизмитиңларда болушқа башқа жамаәтләрдин булап-талап, уларниң ярдимини қобул қилдим» — «...башқа жамаәтләрдин булап-талап» — бу йәнә тәнилик, кинайилик гәп, әлвәттә. Павлус Коринт шәһиридә хуш хәвәрни йәткүзгәндә башқа жамаәтләрниң көплигән иқтисадий ярдимигә муйәссәр болуп (9-айәтни көрүң), Коринтликларни гуман сөзлиридин хижаләткә қалдуруш үчүн шундақ дәйду. ■ **11:8** Рос. 20:33; 2Кор. 12:13; 1Тес. 2:9; 2Тес. 3:8.

■ **11:9** Фил. 4:15. □ **11:10** «Һеч кимму мени мошу махтиништин тосумайду!» — «мошу махтиниш(им)» болса, Павлус Коринтликлардин һеч һәқ тәләп қилмай уларға хуш хәвәр йәткүзгән еди.

шуниндәк улар махтинидиған ишларда һәқиқәтән бизгә охшаш болсун дәп, мән немә қиливатқан болсам шуни қиливеримән. □

13 Чүнки бундақ кишиләр сахта расуллер, алдамчи хизмәтқарлар, Мәсиһниң расуллириниң қияпитигә киривалғанлардур.

14 Бу иш әжәблинәрлик әмәс, чүнки Шәйтан өзиму нурлуқ бир пәриштиниң қияпитигә киривалиду.

15 Шуңа униң хизмәтчилириниңму өзлирини һәққанийлиқниң хизмәтчилири қияпитигә киргүзивелиши әжәблинәрлик иш әмәс; лекин уларниң ақивити өзлириниң ишлигәнлиригә лайиқ болиду.

Һәқиқий расуллерниң тартқан жапалири — «сахта расуллер» ундақ әмәс!

16 Йәнә шуни ейтимәнки, һеч ким мени ахмақ дәп һесаплимисун; һәтта әгәр мени шундақ дәп қарисаңларму, әнди мәндек ахмақни сәвир қилип қобул қилғайсиләр, шуниң билән өзүмму азғинә махтинивалай. □

17 Мениң һазир буларни сөзлишим Рәб тәрипидин әмәс, бәлки өзүмниң ахмақларчә жүрәклик по етип махтинишим, халас.

□ **11:12** «мән немә қиливатқан болсам шуни қиливеримән» — демәк, Павлусниң һәқ алмай хуш хәвәрни халис йәткүзиватқанлиғи. У шундақ қиливәрсә, «сахта расуллер» өзлирини Павлус вә һәмқарлири билән селиштуралмай қалиду. Әмәлийәттә Павлусниң: «улар махтинидиған ишларда һәқиқәтән бизгә охшаш болсун» дегинидә эзиниң уларниң товва қилип, һәқиқәтән Худаниң хизмитидә болушиға һәқиқий тиләқдаш болғанлиғини ипадиләйду.

□ **11:16** «шуниң билән өзүмму азғинә махтинивалай» — сахта расуллерниң махтинишлири хелә көп еди. 18-айәтни көрүң.

18 Нурғун адәмләр инсанларчә по етип махтанғандикин, мәнму махтинип бақай. ■

19 Чүнки өзүңлар шунчә дана болғандин кейин, силәр ахмақларға сәвир-тақәт қилишқа рази болисиләр! □

20 Мәсилән бириси силәрни қул қиливалса, бириси силәрни жутувалса, бириси силәрдин нәп алса, бириси алдиңларда чоңчилик қилса яки йүзүңларға качат салса, силәр униңға йол қойисиләр. □

21 Әпсус, номус қилип ейтимәнки, биз ундақ ишларға аҗизлик қилдуқ! Амма улар бирәр ишта махтинишқа петинған йәрдә (ахмақларчә сөзләватимән!) мәнму шу ишта махтинишқа петинимән. □ ■

22 Улар ибранийларму? Мәнму шундақ. Улар Исраилларму? Мәнму шундақ. Улар Ибраһимниң нәслиму? Мәнму шундақ. ■

23 Улар Мәсиһниң хизмәткарлириму? (мән әқилдин азғанлардәк сөзләватимән!); мән техиму

■ **11:18** 2Кор. 10:13; 12:5, 6. □ **11:19** «чүнки өзүңлар шунчә дана болғандин кейин, силәр ахмақларға сәвир-тақәт қилишқа рази болисиләр!» — бу жүмлә бәлким Павлусниң бу хетидә әң кинайилик геппи, әң күчлүк тапа-тәниси болуши мүмкин. Улар башқиларниң «ахмақлиқ»иға шунчә сәвир-тақәтлик болған йәрдә, (20-айәт) Павлусниң «пәхирлинишилири»гә сәвир-тақәтлик болуши керәкку! □ **11:20** «мәсилән бириси силәрни қул қиливалса, бириси силәрни жутувалса, бириси силәрдин нәп алса, бириси алдиңларда чоңчилик қилса яки йүзүңларға качат салса, силәр униңға йол қойисиләр» — Павлус мошу сахта расулларни, уларниң ичидики зәһәрни сөкмәкчи. □ **11:21** «Әпсус, номус қилип ейтимәнки, биз ундақ ишларға аҗизлик қилдуқ!» — бу йәнә тапа-тәнә, кинайилик гәп, әлвәттә. Павлус һәрғиз адәмләрдин нәп елип бозәк қилмақчи болған әмәс. «Аҗизлик» дегәнлик йәнә бәлким уларға Павлусниң улар билән биллә болған вақтидики тени аҗизлигини әслитиш үчүн ейтилиду. (12:7-10ни көрүң). ■ **11:21** Фил. 3:4. ■ **11:22** Рос. 22:3.

шундақ; зиядә көп зоруқуп ишлидим, интайин көп дәрриләндим, интайин көп қетим қамалдим, көп қетим өлүм хәвплиригә дуч кәлдим; □ ■

24 Йәһудийларниң «бир кам қириқ қамча» җазасиға бәш қетим тартилдим, □ ■

25 үч қетим тикәнлик қамча җазасини йедим, бир қетим чалма-кесәк қилиндим, үч қетим кемә һадисисигә учридим, бир кечә-күндүзни деңизда өткүздүм. □ ■

26 Дайим сәпәрләрдә болиман; дәрияларниң хәвплирини, қарақчиларниң хәвплирини, жутдашлиримниң хәвплирини, ят әлликләрниң хәвплирини, шәһәрниң хәвпини, баяванниң хәвплирини, деңизниң хәвплирини, сахта қериндашлар арисидики хәвплирини баштин кәчүрдүм;

27 әмгәкләр вә җапа ишларда зоруқуп, пат-пат түнәкләрдә, ачлиқта вә уссузлуқта, дайим роза тутушларда, соғларда вә йелиң-ялаңачлиқта жүрүп кәлдим. □

28 Бу сирттики ишлардин башқа, ич-бағримда барлиқ җамаәтләр үчүн һәр күни үстүмни бесип келиватқан

□ **11:23** «улар Мәсиһниң хизмәткарлириму? (мән әқилдин азғанлардәк сөзләватимән!)» — улар (сахта расулла) Мәсиһниң хизмәткарлири әмәс, әлвәттә. Амма улар дайим өзлирини шундақ көрсәтмәкчи болиду. ■ **11:23** Рос. 9:16; 21:11; 1Кор. 15:10; 2Кор. 6:4. □ **11:24** «Йәһудийларниң «бир кам қириқ қамча» җазасиға бәш қетим тартилдим,...» — демәк, отгуз тоққуз қамча җазалиниши. Тәврат, «Қан.» 25:3ни көрүң. ■ **11:24** Қан. 25:3.

□ **11:25** «үч қетим тикәнлик қамча җазасини йедим» — «тикәнлик қамча җазаси» Рим һөкүмити тәрипидин болса керәк еди. «Рос.» 16:22дә бир қетим хатириләнгән. «Мат.» 27:26дики изаһатни көрүң. ■ **11:25** Рос. 14:19; 16:22; 27:9,41. □ **11:27** «пат-пат түнәкләрдә» — демәк «пат-пат түнәп дуа қилишларда». Башқа бир хил тәржимиси «уйқисизлиқларда».

ғәмләрни йәватимән. □ ■

29 һәр ким аҗизлиса, мән аҗизлимидимму? һәр ким езип путлашқан болса, мән өртәнмидимму?! □ ■

30 Әнди әгәр махтинишим зөрүр болса, өз аҗизлиғимни көрситидиған ишлар билән махтинимән.

31 Рәб Әйсаниң Худа-Атиси, мәңгү тәшәккүр-мәдһийиләргә лайиқ Болғучиға аянки, мән ялған ейтмидим. ■

32 Дәмәшқ шәһиридә падиша Аретасниң қол астидики валий мени тутуш үчүн, пүтүн Дәмәшқ шәһирини қаттиқ тәқиб астиға алған еди. ■

32b Лекин мән сепилдики бир камардин севәт билән пәскә чүшүрүлүп, униң қолидин қутулуп қачтим. □

12

Павлусқа кәлгән вәһийләр

□ **11:28** «бу сирттики ишлардин башқа...» — башқа бир хил тәрҗимиси: «бу ишлардин ташқири,...». ■ **11:28** Рос. 20:18. □ **11:29** «Һәр ким аҗизлиса, мән аҗизлимидимму?»

— «ким аҗизлиса» — етиқат тәрипидә аҗизлаш, демәк. «Мәнму аҗизлидим» — Павлус аҗизлиған киши үчүн дуа қилғанда кәмтәрлик билән өзини униң билән бирдәк қилип, өзини униң орниға қойғандәк болиду. Буниңға мисални Муса пәйғәмбәрниң Исраил үчүн болған дуа-тилавәтлиридин көрүң («Мис.» 32:30-32). ■ **11:29** 1Кор. 8:13.

■ **11:31** Рим. 1:9; 9:1; 2Кор. 1:23; Гал. 1:20; Фил. 1:8; 1Тес. 2:5.

■ **11:32** Рос. 9:24. □ **11:32b** «Лекин мән сепилдики бир камардин севәт билән пәскә чүшүрүлүп, униң қолидин қутулуп қачтим» — һәқиқий расуллар өмридә анчә раһәт көрмәйду; Павлус буниңдин йәнә бир мисал көрситиду.

¹ Әпсус, махтиниверишниң зөрүрийити бар. Гәрчә униң пайдиси болмисиму, мән Рәбдин кәлгән аламәт көрүнүсләр вә вәхийләр үстидә тохтилай.

² Мәсиһдә болған бир адәмни тонуймән; у он төрт жил илгири (тәндә болған һалдиму, яки тәндин ташқириму билмәймән, Худа билиду) үчинчи қат асманға кәтирилди. □ ■

³ Мән шундақ бир кишини билимән (тәндә болған һалдиму, яки тәндин ташқириму билмәймән, Худа билиду) —

⁴ у жәннәткә кәтирилип, шу йәрдә тил билән ипадилигили болмайдиган, инсанларниң дейиши мәнъий қилинған әжайип ишларни аңлиди.

⁵ Шундақ бир адәм билән махтинимән, өзүм һәққидә болса әжизлиқмдин башқа бирәр иш билән махтанмаймән. □

⁶⁻⁷ Һәтта махтинай десәмму ахмақ һесапланмаймән; чүнки мән һәқиқәтни ейтқан болаттим; амма бириси мәндә көргинидин яки мән тоғрилиқ аңлигинидин мени (маңа ашкариланған вәхийләрниң ғайәт зор улуклуғи түпәйлидин) жуқури ойлап қалмисун дәп өзүмни махтиништин жиғдим. Мошу вәхийләрниң зор улуклуғи түпәйлидин көрәңләп кәтмәслигим үчүн әтлиримгә санжілған бир тикән, йәни мени

□ **12:2** «Мәсиһдә болған бир адәмни тонуймән» — бу адәм дәл Павлусниң өзи болуп, у Худа униңға бәргән вәхий вә ғайипанә аламәтләр билән махтинишни қилчә халимиған болуп, өзини төвән тутушқа тиришип, өзи тоғрилиқ «мән» демәй, «үчинчи шәхстә» сөzlәйду. «у он төрт жил илгири ... үчинчи қат асманға кәтирилди» — Тәврат-инжіл бойичә, пәқәт үч асман бар. Биринчи «һава», иккинчи «аләм бошлуғи», үчинчиси Худаниң һозуриниң өзидур. ■ **12:2** Рос. 9:3; 22:17; 1Кор. 15:8. □ **12:5** «өзүм һәққидә болса әжизлиқмдин башқа бирәр иш билән махтанмаймән» — «әжизлиқмдин» грек тилида «әжизлиқлиримдин».

уруп турсун дәп Шәйтанның бир әлчиси маңа тәқсим қилинған; буниң мәхсити, мениң көрәңләп кәтмәслигим үчүндур.□

⁸ Буниң тоғрисида у мәндиң кәтсун дәп Рәбгә үч қетим йелиндим;

⁹ лекин У маңа: «Мениң мөһри-шәпқитим саңа йетәрлик; чүнки Мениң күч-Қудритим инсанның аҗизлиғида толук әмәлгә ашурулиду» — деди. Шуңа мән Мәсиһниң күч-қудрити вужудумда турсун дәп аҗизлиқлиримдин махтинишни техиму хушлуқ билән талливалимән;

¹⁰ шуңа мән Мәсиһ үчүн аҗизлиқларни, һақарәтләрни, қийинчиликларни, зиянкәшликләрни вә азап-оқубәтләрни хурсәнлик дәп билимән. Чүнки қачан аҗиз болсам, шу чағда күчлүк болимән.□

Павлусниң Коринттики җамаәткә көңүл бөлүши

¹¹ Мән махтинип дәрвәқә ахмақ болуп қалдим! Лекин өзүңлар мени буниңға мәҗбур қилдиңлар. Әмәлийәттә әслидә мән силәр тәрипиңлардин тәриплинишим керәк болатти; чүнки һеч әрзимәс болсамму, мән һелиқи «қалтис улуқ расуллар»дин һеч тәрәптә һеч ишта кам әмәсмән. ■

□ **12:6-7** «мошу вәһийләрниң зор улуклуғи түпәйлидин көрәңләп кәтмәслигим үчүн әглиримгә санҗилған бир тикән ... маңа тәқсим қилинған» — «тикән»ниң көчмә мәнаси бар, әлвәттә. «... мени уруп турсун дәп Шәйтанның бир әлчиси маңа тәқсим қилинған» — грек тилида «Шәйтанның бир пәриштиси». «әлчи» вә «пәриштә» дегәнләр әмәлийәттә бир гәп. □ **12:10** «Чүнки қачан аҗиз болсам, шу чағда күчлүк болимән» — Павлус аҗиз болғинида Мәсиһкә техиму тайиниду, шуниң билән күчлүк болиду; һәммизму шундақ болушимиз керәк. ■ **12:11** 1Кор. 15:10.

12 Дәрвәкә мән араңларда болған чағда расулниң бешарәтлик аламәтлири, һәртәрәплик чидам-сәвирчанлиқ ичидә мөҗизилик аламәтләр, карамәтләр һәм қудрәтлик мөҗизиләр билән әмәлдә көрситилгән. ■

13 Силәрни башқа җамаәтләрдин қайси тәрәптә төвән орунға қойдум? — пәқәтлә өзүмни силәрниң үстүңләргә жүк қилип артип қоймиғиним биләнму?! Мениң бу адаләтсизлигимни әпу қилғайсиләр! □ ■

14 Мана, һазир йениңларға үчинчи қетим беришқа тәйярмән, шуниң билән силәргә һеч жүк еғиримни салғум йоқ. Чүнки издигиним егилигиңлар әмәс, бәлки өзүңлардур; пәрзәнтлири ата-анилар үчүн әмәс, бәлки ата-анилар пәрзәнтлири үчүн мал-мүлүк жиғиши керәк. □ ■

15 Әнди җениңлар үчүн егилигимдин хушлуқ билән сәрп қилимән һәмдә өзүмни сәрп қилимән — гәрчә мән силәрни қанчә сөйгәнсери мән шунчә аз сөйүлсәмму. ■

16 Әнди шундақ болғини билән, мән силәргә һеч жүк болған әмәсмән; бирақ һелигәрлик қилип, мән

■ 12:12 1Кор. 9:2. □ 12:13 «Мениң бу адаләтсизлигимни әпу қилғайсиләр!» — «адаләтсизлик» интайин кинайилик, һәҗвий гәп, әлвәттә — бу сөз Павлусниң улардин һеч еқтисадий ярдәм тәләп қилмай, уларға хуш хәвәрни һәқсиз йәткүзгәнлигини көрситиду. Униң жуқурида әсләткинидәк, у Коринтта хуш хәвәрниң хизмитидә болғинида, башқа җамаәтләр униңға ярдәм пулини әвитип бәрди.

■ 12:13 1Кор. 9:12; 2Кор. 11:9. □ 12:14 «Чүнки издигиним егилигиңлар әмәс, бәлки өзүңлардур» — «издигиним» — Инжил, «Луқа» 19:10ни көрүң. ■ 12:14 Рос. 20:33. ■ 12:15 2Кор. 6:12.

силәрни баблап қойдум! □

17 Әжәба, мән силәргә әвәткән адәмләрниң бирәрси арқилиқ силәрдин нәп алдимму?!

18 Мән Титусни силәрниң йениңларға беришқа үндидим вә йәнә һелиқи қериндашниму униң билән биллә әвәттим. Титусниң силәрдин нәп елип баққан йери барму? Биз иккилән охшаш бир роһта жүриватмамдуқ? Бизниң басқан изимиз охшаш әмәсмикән?

19 Яки силәр әзәлдин бизни «Улар алдимизда өзлирини ақлап келиватиду» дәп ойлаватамсиләр? *Иш ундақ әмәс.* Биз пәқәт Мәсиһдә болуп Худа алдида сөzlәватимиз; қиливатқан һәммә ишлар, и сөйүмлүклирим, силәрниң етиқатиңларни қуруш үчүндур. □

20 Чүнки мән йениңларға барғинимда, силәрниң үмүт қилған йеримдин чиқмай қелишиңлардин, өзүмниңму силәрниң үмүт қилған йериңлардин чиқмай қелишимдин, йәни араңларда ғовға-җедал, һәсәтхорлуқ, ғәзәп-нәпрәт, мәнмәнчилик, төһмәтхорлуқ, ғәйвәтхорлуқ, тәкәббурлуқ вә паракәндичиликләр болармекин дәп әнсирәймән;

21 — бу қетим силәрниң йениңларға барғинимда,

□ **12:16** «мән силәргә һеч жүк болған әмәсмән; бирақ һелигәрлик қилип, мән силәрни баблап қойдум!» — бизниңчә бу йәнә тапа-тәнә, интайин кинайилик гәп. Павлус Коринтликларни роһий җәһәттин қувәтлимәкчи болуп, өзи уларниң ейниға бармай (Коринтликлар бәлким униң ярдәм-хизмитини рәт қилған болатти), бәлки өзигә охшаш башқа көйүмчан қериндашларни өз орниға әвәтти (17-айәтни көрүң). Лекин башқилар мошу айәт: «бәзиләр мени һейлигәрлик қилип, ялған сөzlәп, силәрдин нәп үндүрүвалиду, дейишип жүриду» дәп тәржимә қилиду. □ **12:19** «...силәрниң етиқатиңларни қуруш үчүндур» — грек тилида: «...силәрни қуруш үчүндур». «Адәмни қуруш» тоғрилиқ «Римликларға»дики кириш сөзниму көрүң.

араңлардики гуна садир қилип, таки бүгүнгә қәдәр өткүзгән напаклиқ, бузуқлуқ вә шәһваний ишлардин техи товва қилмиған нурғун адәмләрниң сәвәвидин Худайим мени алдиңларда төвән қилип қоярмекин, шуларниң қилмишлири түпәйлидин матәм тутмай туралмаймәнмекин, дәп әнсирәймән. □

13

Ахирқи агаһландуруш вә саламлар

1 Бу йениңларға үчинчи қетим беришим болиду. «Һәр бир һөкүм икки-үч гувачиниң ағзида испатлиниши керәк». □ ■

2-3 Мән илгири иккинчи қетим йениңларда болғинимда бурун гуна садир қилғанларға һәм қалған һәммиңларға шундақ ейтқан, һазирму силәрдин нери болсамму қайтидин алдин-ала агаһландуруп ейтимәнки (силәр Мәсиһниң мән арқилиқ сөзлигәнлигигә испат тәләп қилип келиватқиниңлар түпәйлидин), мән барғинимда һеч кимни айимаймән; дәрвәқә мән арқилиқ

□ **12:21** «Худайим мени алдиңларда төвән қилип қоярмекин...» — «алдиңларда», башқа бир хил тәржимиси «силәр түпәйлидин». Бәлким иккила хил тәржимиси тоғриду. «... техи товва қилмиған нурғун адәмләрниң сәвәвидин Худайим мени алдиңларда төвән қилип қоярмекин, шуларниң қилмишлири түпәйлидин матәм тутмай туралмаймәнмекин, дәп әнсирәймән» — Павлус, Коринтликларниң техи қәтъийлик билән товва қилип бақмиған гуналири түпәйлидин йәнә хижил болуп қалимән, дәп әнсирәйду.

□ **13:1** «Һәр бир һөкүм икки-үч гувачиниң ағзида испатлиниши керәк» — бу Тәвратниң сөзи, шундақла Тәвраттики вә Инжилдики муһим бир принциптур. «Чөл.» 19:15, «Мат.» 18:16, «1Тим.» 5:19ни көрүң. ■ **13:1** Чөл. 35:30; Қан. 17:6; 19:5; Мат. 18:16; Юһ. 8:17; Ибр. 10:28.

сөзләватқан Мәсиһ силәргә нисбәтән ажи́з әмәс, бәлки алдиңларда интайин қудрәтликтур;□

4 У дәрвәқә ажи́зликта крестләнгән болсиму, лекин Худаниң қудрити билән йәнила һаят. Бизму Униңда ажи́з болсақму, Худаниң силәргә қаратқан қудрити билән, Униңға бағлинип һаят яшаймиз.□

5 Энди өзүңларни етиқатта барму-йоқ дәп тәкшүрүп көрүңлар; өзүңларни синап беқиңлар! Силәр Әйса Мәсиһниң өзүңларда болғанлиғини (синақтин шаллинип қалмисаңлар!) билип йәтмәмсиләр?■

6 Энди силәрниң бизниң синақтин шаллинип қалмиғанлиғимизни билип қелишиңларни үмүт қилимән.

7 Силәрниң һеч қандақ рәзиллик қилмаслиғиңлар үчүн Худаға дуа қилимиз; бу, бизниң синақтин өтти дәп қарилишимиз үчүн әмәс — һәтта синақтин өтмиди, дәп қаралсақму, мәйли — муһими силәрниң

□ **13:2-3** «һазирму силәрдин нери болсамму қайтидин алдин-ала ағаһландуруп ейтимәнки... мән барғинимда һеч кимни айимаймән» — «һеч кимни айимаймән»: Павлус «1Кор.» 5-бапта, еғир гуна садир қилған бир киши үстидин «әтлири һалак қилинсун, шундақ болғанда роһи Рәб Әйсаниң күнидә кутқузулар, дәп Шәйтанға тапшурулсун» дегән һөкүмни чиқарған. Павлус мошу йәрдә көздә тутқини, гунаға патқан кишиләр охшаш һөкүмгә учриши мүмкин, демәкчи. □ **13:4** «Бизму Униңда ажи́з болсақму...» — бу әжайип ибарә тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. «...бизму Униңда ажи́з болсақму, Худаниң силәргә қаратқан қудрити билән, Униңға бағлинип һаят яшаймиз» — демәк, расулар сирттин қариғанда ажи́з көрүнсиму (вә бәлким өзлирини ажи́з һес қилған болсиму) у Худаниң Коринтликлар арасида өз қудритини көрситидиғанлиғиға ишиниду, шуниңға ишәши камил болуп, «Биз шу қудрәт билән хизмитиңларда күчлүк болимиз» дегәндәк болиду.

■ **13:5** 1Кор. 11:28.

дурус болғанни қилишиңлар.□

8 Чўнки биз һәқиқәткә қарши һеч иш қилалмаймиз; немила қилсақ у бәрибир һәқиқәтни аян қилиду, халас.□

9 Чўнки биз аҗиз болсақму, силәрниң күчлүк болғиниңлардин шатлинимиз. Шуниндәк биз йәнә шуниңға дуа қилимизки, силәр камаләткә йәткүзүлгәйсиләр. □

10 Силәрниң йениңларға барғинимда Рәб маңа ғулитиш үчүн әмәс, бәлки етиқатни қуруш үчүн аманәт қилған һоқуқимни ишлитип силәргә қаттиқ қоллуқни көрсәтмәслигим үчүн, мән силәрдин жирақта болғинимда мошуларни яздим.■

11 Әң ахирда, қериндашлар, шатлиниңлар; камаләткә йәткүзүлүңлар, риғбәт-тәсәллидә күчәйтилиңлар; бир ой, бир пикирдә болуңлар; енақ-хатиржәмликтә өтүңлар; вә меһир-муһәббәт вә енақ-хатиржәмликниң Егиси Худа силәр билән

□ **13:7** «бу, бизниң синақтин өтти дәп қарилишимиз үчүн әмәс — һәтта синақтин өтмиди, дәп қаралсақму, мәйли — муһими силәрниң дурус болғанни қилишиңлар» — демәк, Коринтликлар рәзилликтин товва қилған болса, Павлус вә һәмкарлириниң хизмити үнүмлүк, мевилик вә шәрәплик көрүнүши мүмкин — лекин Павлусқа нисбәтән, муһими Коринтликларниң өзлириниң роһий әһвалидур. Бу наһайити улуқ сөз тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. □ **13:8** «Чўнки биз һәқиқәткә қарши һеч иш қилалмаймиз; немила қилсақ у бәрибир һәқиқәтни аян қилиду, халас» — бу интайин әһмийәтлик айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. Башқа бир хил тәржимиси: «Биз һәқиқәткә зит ишларни қилмастин, һәқиқәт бойичә иш қилишимиз керәк». □ **13:9** «Чўнки биз аҗиз болсақму, силәрниң күчлүк болғиниңлардин шатлинимиз» — «күчлүк» вә «аҗиз» роһий тәрәптә ейтилған, әлвәттә. ■ **13:10** 2Кор. 10:8.

биллә болиду. □ ■

12 Бир-бириңлар билән пак сөйүсләр билән саламлишиңлар. ■

12b Барлиқ муқәддәс бәндиләрдин силәргә салам.

13 Рәббимиз Әйса Мәсиһниң шапаити, Худаниң меһир-муһәббити вә Муқәддәс Роһниң һәмраһ-һәмдәмлиги силәргә яр болғай!

□ **13:11** «риғбәт-тәсәллидә күчәйтилиңлар» — мошу ибарә грек тилида бир сөз биләнла ипадилиниду. «меһир-муһәббәт вә енақ-хатиржәмликниң Егиси Худа» — грек тилида: «меһир-муһәббәтниң һәм енақ-хатиржәмликниң Худаси» — демәк, У меһир-муһәббәт, хатиржәмлик бәргүчи һәм Өзи һәрдайим меһир-муһәббәтгә вә енақ-хатиржәмликтә турғучи Худадур. ■ **13:11** Рим. 12:16,18; 15:5; 1Кор. 1:10; Фил. 2:2; Ибр. 12:14; 1Пет. 3:8 ■ **13:12** Рим. 16:16; 1Кор. 16:20; 1Тес. 5:26; 1Пет. 5:14.

Муқеддес Калам (кирил йезиқ)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Cyrillic script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5